ОБЩИНА БЯЛА СЛАТИНА

3200 гр. Бяла Слатина, ул. "Климент Охридски" № 68; тел.: 0915/882 114; централа: 0915/ 8-26-55; факс: 915/8-29-14, e-mail:bslatina@oabsl.com ; www.byala-slatina.com

СЪГЛАСУВАН С ПИСМО,
№ 0600-18-(278) / 12.08.2019 г. от
Областен управител на област Враца
и Председател на Областен съвет за
намаляване на риска от бедствия
в област Враца,
вх. № 0601-104/12.08.2019 г.
в Община Бяла Слатина

ПРИЕТ ОТ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
БЯЛА СЛАТИНА
НА 26.09.2019 г.
РЕШЕНИЕ № 946
ПРОТОКОЛ № 55

ОБЩИНСКИ ПЛАН

ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ НА ОБЩИНА БЯЛА СЛАТИНА

Ч А С Т О С Н О В Н А

2019 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ДОКУМЕНТИ ЗА СЪГЛАСУВАНЕ И ПРИЕМАНЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН стр. 4
ИСТОРИЯ НА РАЗПРОСТРАНЕНИТЕ ЕКЗЕМПЛЯРИ НА ПЛАНА стр. 4
ИСТОРИЯ НА НАПРАВЕНИТЕ ПРОМЕНИ В ПЛАНА стр. 5
ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ стр. 6

Раздел I. ВЪВЕДЕНИЕ стр. 8
1. Цел на плана стр. 8
2. Описание на географския район стр. 8
3. Аудитория, за която е предназначен общинския план за защита при бедствия стр. 9
4. Описание на структурата на плана стр. 9
5. Връзка между плана и другите планиращи документи, касаещи защитата при бедствия стр. 9
6. Процес на разработване, съгласуване и актуализиране на плана стр. 10

Раздел II. ПРОФИЛ НА РИСКА стр. 11
1. Цел и основни компоненти на раздел „Профил на риска“ стр. 11
1.1. Описание на природната, социалната и икономическата среда и инфраструктурата на община Бяла Слатина. стр. 11
1.2. Рискове характерни за общината и области на вредните последствия стр. 30
1.3. Качествен анализ на рисковете на територията на община Бяла Слатина стр. 38
1.4. Преценяване и приоритизиране на рисковете стр. 41

Раздел III. ПРЕВЕНЦИЯ стр. 41
1. Цел на раздел „Превенция“ стр. 42
2. Основни компоненти на раздела стр. 42
2.1. Принципи и критерии за намаляване на риска от бедствия чрез превенция стр. 42
2.2. Мерки и дейности за превенция, с цел намаляване на рисковете, приоритизирани в раздел „Профил на риска“ стр. 42
2.3. Източници на финансиране за изпълнение на мерките стр. 47
2.4. Връзка с Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия и планиращите документи стр. 47

Раздел IV. ГОТОВНОСТ стр. 47
1. Цел и основни компоненти на раздел „Готовност“ стр. 47
1.1. Цел на раздела стр. 47
1.2. Основни компоненти стр. 48
1.2.1. Текущи нива на готовност на съставните части на ЕСС и готовността на населението, въз основа на получените резултати за „Готовност“ в раздел II „Профил на риска“ стр. 48
1.2.2. Проблеми, които възникват от текущите нива на готовност, свързани със спецификата на района на действие на ОбСНРБ стр. 48
1.2.3. Мерки за готовност, свързани с поддържането и подобряването на готовността, включващи планиране, обучение и тренировки стр. 49
1.2.4. Описание на методите и средствата, необходими за изпълнение на мерките стр. 49
1.2.5. Задължения подпомагащи планирането на готовността стр. 49
1.2.6. Дейности свързани с готовността стр. 50

Раздел V. РЕАГИРАНЕ стр. 51
1. Цел на раздел „Реагиране“ стр. 51
2. Основни компоненти на раздела стр. 52
2.1. Управление при бедствия. Обявяване на бедствено положение стр. 52
2.2. Принципи за реагиране в района на действие на ОбСНРБ стр. 53
2.3. Идентифицирани в практиката проблеми при реагиране, целящи подобряване на организацията стр. 53
2.4. Описание на ролите, функциите и отговорностите при реагиране стр. 54
2.5. Средства и ресурси, необходими за изпълнение на дейностите стр. 58
2.6. Ред за наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване стр. 58

Раздел VI. ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПОДПОМАГАНЕ стр. 58
1. Цел на раздела стр. 58
2. Основни компоненти стр. 58
2.1. Оценки на първоначалните нужди и щетите стр. 58
2.2. Организация на дейностите по възстановяване и подпомагане стр. 59
2.3. Функции и отговорности при възстановяване и подпомагане стр. 60
2.4. Финансово осигуряване стр. 60

Раздел VII. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА стр. 61
1. Цел и основни компоненти на раздел „Мониторинг и оценка“ стр. 61
1.1. Цел стр. 61
1.2. Основни компоненти на раздела стр. 61
1.2.1. Принципи и критерии за мониторинг и оценка на ОбПЗБ стр. 61
1.2.2. Процеса за мониторинг и оценка на ОбПЗБ за изпълнението на функциите, дейностите и задачите, възложени с него стр. 61
1.2.3. Процес за актуализация и преразглеждане на ОбПЗБ, включително за поддържане на актуални процедури и списъци с ресурси стр. 61

Раздел VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ стр. 63
1. Приложение № 1 - Термини и определения - .... листа. стр. 63
2. Приложение № 2 - Заповеди на Кмета и Решения Общ С по ЗЗБ - .... листа. стр. 65
3. Приложение № 3 - Списък за контакти с членовете на Общ. щаб за изпълнение на Общинския план за ЗБ - .... листа. стр. 75
4. Приложение № 4 - Ресурси за изпълнение на задачите при бедствия - .... листа. стр. 76
5. Приложение № 5 - Стандартни оперативни процедури по чл.29, ал.2, т.2 от Закона за защита при бедствия .... листа. стр. 77
6. Приложение № 6 - Форма на „План за действие“ - .... листа. стр. 79
7. Приложение № 7 - Форма на „Организационна структура за управление при бедствия“ - .... листа. стр. 81
8. Приложение № 8 - Част План за защита при земетресения - .... листа. стр. 87
9. Приложение № 9 - Част План за защита при наводнение - .... листа. стр. 94
10. Приложение № 10 - Част План за защита при ядрена или радиационна авария - .... листа. стр. 103
11. Приложение № 11 - Част План за защита при снегонавявания и обледявания - .... листа. стр. 137
12. Приложение № 12 - Част План за условията и реда за провеждане на евакуация и разсредоточаване - .... листа. стр. 144
13. Приложение № 13 - Част План за защита при активизиране на свлачища - .... листа. стр. 165
14. Приложение № 14 - Част План за защита при възникване на пожари - .... листа. стр. 173
15. Приложение № 15 - Част План за защита при пожар в обект: Общинска администрация – Бяла Слатина - .... листа. стр. 180
16. Приложение № 16 - Част План за защита при биологично замърсяване - .... листа. стр. 183
17. Приложение № 17 - Списък на регистрираните свлачища на територията на община Бяла Слатина, съгласно регистъра на свлачищата на „Геозащита“ Плевен и Списък на нерегистрирани свлачища на територията на община Бяла Слатина ....листа. стр. 191
18. Приложение № 18 - Таблица за оценка на риска от бедствия в община Бяла Слатина - .... листа. стр. 194
19. Приложение № 19 - Списък на обекти, представляващи строежи по чл. 137, ал. 1, т. 1, буква "г" или "д" от Закона за устройство на територията .... листа. стр. 195
20. Приложение № 20 - Списък на обекти за обществено обслужване с капацитет над 1000 места за посетители и лечебни заведения за болнична помощ, училища и детски градини, независимо от тяхната категория по чл. 137 от Закона за устройство на територията ....листа. стр. 197
21. Приложение № 21 - Постове за радиационно наблюдение и радиометрична апаратура на територията на община Бяла Слатина - .... листа. стр. 198
22. Приложение № 22 - Указания на РЗИ - .... листа. стр. 199

ИЗПОЛЗВАНИ ДОКУМЕНТИ: стр. 204

ДОКУМЕНТИ ЗА СЪГЛАСУВАНЕ И ПРИЕМАНЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН

Документ	Съгласуван и приет от	В сила от .....

ИСТОРИЯ НА РАЗПРОСТРАНЕНИТЕ ЕКЗЕМПЛЯРИ НА ПЛАНА (или на части от него)

Дата	Екземпляр от	Организация / структура	Представител	Подпис

ИСТОРИЯ НА НАПРАВЕНИТЕ ПРОМЕНИ В ПЛАНА

№	Дата	Променена част / страница	Нанесъл корекцията	Подпис
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

ГД / РД ПБЗН	Главна / Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението"
ОДМВР – Враца	Областна дирекция на Министерство на вътрешните работи
БДДР – Плевен	Басейнова дирекция "Дунавски район"
ЦСМП – Враца	Център за спешна медицинска помощ
БЧК – Враца	Български червен кръст
РО СЗБ към ГД НЯСС при ДАМТН	Регионален отдел "Северозападна България'" към Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях" при Държавна агенция за метеорологичен и технически надзор
НС – клон Мизия	"Напоителни системи"
РЗИ – Враца	Регионална здравна инспекция
РИОСВ – Враца	Регионална инспекция по околна среда и води
ОПУ – Враца	Областно пътно управление
ОДБХ – Враца	Областна дирекция „Безопасност на храните"
ОО АА – Враца	Областен отдел „Автомобилна администрация"
ВИК – Враца	Водоснабдяване и канализация
ЕСС	Единна спасителна система
ИСЗ	Индивидуални средства за защита
КСЗ	Колективни средства за защита
НЩМС	Национален щаб към Министерски съвет
ОЩ ПЗБ	Областен щаб за изпълнение на Плана за защита при бедствия
ОбЩ ПЗБ	Общински щаб за изпълнение на Плана за защита при бедствия
ОЦ	Оперативен център
АСД	Аварийно-спасителни дейности
СНАВР	Спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи
ПОВО	Потенциално опасни водни обекти
ПОВ	Промишлени отровни вещества
РПМ	Републиканска пътна мрежа
ОПМ	Общинска пътна мрежа
МКВПМС	Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет
АЕЦ	Атомна електроцентрала
АЯР	Агенция за ядрено регулиране
ВЕЦ	Водноелектрическа централа
ДФ	Доброволно формирование
ЗЗБ	Закон за защита при бедствия
МШК	Медведев-Шпонхойер-Карник
НИМХ	Национален институт по метеорология и хидрология
НСИ	Национален статистически институт

НСНРБ	Национална стратегия за намаляване на риска от бедствия
НСРПО	Националната система за ранно предупреждение и оповестяване при бедствия
ОбСНРБ	Общински съвет за намаляване на риска от бедствия
ОЦ	Оперативен център
ОПЗБ	Областен план за защита при бедствия
ОбПЗБ	Общински план за защита при бедствия
РО	Ръководител на операциите
ОЩИПЗБ	Областен щаб за изпълнение на Плана за защита при бедствия

РАЗДЕЛ I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. Цел на плана

ПЗБ има следните цели:

1.1. Осигуряване на ефективно и ефикасно управление на опасностите и риска от бедствия, чрез партньорство и по-добра координация. Укрепване на връзките и взаимодействието между институциите, ведомствата, организациите и др. участващи в защитата при бедствия на територията на общината и областта.

1.2. Намаляване на рисковете от природни и причинени от човека опасности по разходо-ефективен начин.

1.3. Свеждане до минимум неблагоприятното въздействие на опасностите върху човешкия живот, социалната и икономическата структура на общности, инфраструктура, собственост и природната среда. Демонстриране ангажираност на компетентните местни власти, териториалната администрация и териториалните звена на централната администрация на изпълнителната власт, службите за спешно реагиране, доставчиците на основни стоки/услуги, юридически лица, включително юридически лица с нестопанска цел, и други, имащи отношение към намаляването на риска от бедствия на територията на община Бяла Слатина, за постигане на по-ефективна защита при бедствия.

1.4. Създаване на способности за реагиране и възстановяване от природни и технологични бедствия. Насърчаване на съвместното планиране и действия за защита при бедствия между отделните институции / ведомства и общности.

2. Описание на географския район

Община Бяла Слатина е разположена в Северозападната част на България, в Дунавската хълмиста равнина и попада в административните граници на Област Враца. Община Бяла Слатина заема 571,195 кв.км. На север тя граничи с общините Оряхово и Мизия, на запад – с Хайредин, Борован и Враца, на юг – с Мездра и Роман, а на изток - с общините Червен бряг и Кнежа.

ОБЩИНА БЯЛА СЛАТИНА

фиг. 1

Характеризира се с пресечено-хълмист релеф и надморска височина с посока на наклона юг – север с най-висока кота 132 м., най-ниска кота 110 м. и денивелация 22 метра.

Общината включва: административния център град Бяла Слатина и 14 села - Алтимир, Буковец, Бърдарски геран, Бъркачево, Враняк, Габаре, Галиче, Драшан, Комарево, Попица, Соколаре, Тлачене, Търнава, Търнак, с общо население 25 767 жители по постоянен адрес към 15.03.2019 г. по данни на ГРАО.

3. Аудитория, за която е предназначен Общинския план за защита при бедствия (ОбПЗБ):

3.1. Членовете на Областния и Общински съвети за намаляване на риска от бедствия;

3.2. Членовете на Общинския щаб за изпълнение на Общинския план за защита при бедствия;

3.3. Местните структури и частите на Единната спасителна система;

3.4. Населението на община Бяла Слатина – информиране и запознаване с опасностите и рисковете, които ги застрашават.

4. Описание на структурата на ОбПЗБ

ОбПЗБ на община Бяла Слатина е разработен на основание и в изпълнение на чл. 9, ал. 3 от Закона за защита при бедствия, както и при спазване на Указания за разработването и готовността за изпълнението на планове за защита при бедствия, издадени от Съвета за намаляване на риска от бедствия към Министерския съвет, 2017г.

Плановете за конкретните специфични опасности (за земетресение, за наводнение, за ядрена или радиационна авария, за снегонавявания и обледявания, за условията и реда за провеждане на евакуация и разсредоточаване, за активизиране на свлачища, за възникване на пожари и за биологично замърсяване, по чл. 9, ал. 2 ЗЗБ) са изготвени като отделни части към ПЗБ в раздел ПРИЛОЖЕНИЯ.

4.1. Структура и съдържание на Общинския план за защита при бедствия:

- Заглавна страница
- Съдържание
- Документи за съгласуване и приемане на плана
- История на разпространените екземпляри от плана
- История на направените промени в плана
- Раздел I. Въведение
- Раздел II. Профил на риска
- Раздел III. Превенция
- Раздел IV. Готовност
- Раздел V. Реагиране
- Раздел VI. Възстановяване и подпомагане
- Раздел VII. Мониторинг и оценка
- Раздел VIII. Приложения

5. Връзка между Общинския План и другите планиращи документи, касаещи защитата при бедствия

Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия (НСНРБ) определя стратегическите цели за намаляване на риска от бедствия на територията на Република България.

Общинският план за защита при бедствия е свързан с НСНРБ в следните аспекти:

- Общинският план за защита при бедствия следва да определи цели и да покаже как всяка

от тях се отнася към постигане целите на НСНРБ;

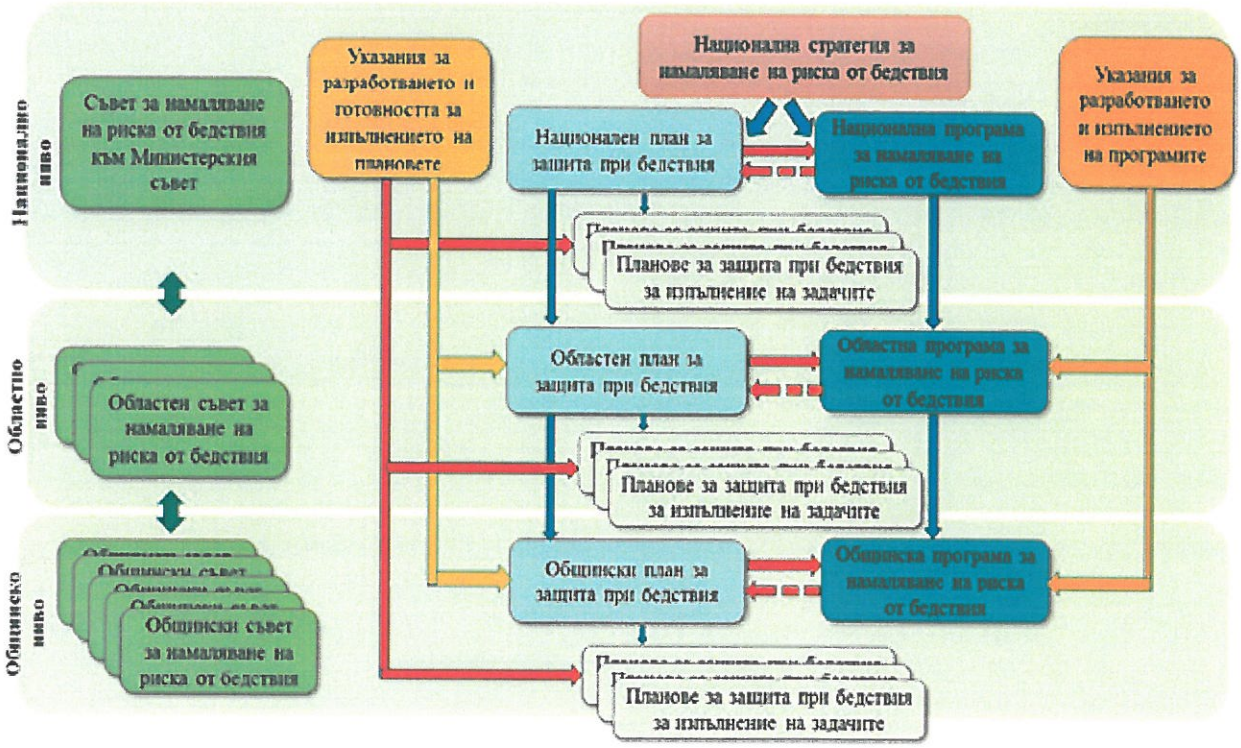
- Общинският план за защита при бедствия не трябва да е в противоречие с НСНРБ.

Въпреки, че ЗЗБ не свързва пряко Националния план за защита при бедствия с общинските планове за защита при бедствия, същите трябва да бъдат разработени паралелно и да бъдат свързани, за да се гарантира плавен преход между управлението при бедствия на общинско, областно и национално ниво.

Общинските планове за защита при бедствия са частично зависими от два основни аспекта на Националния план за защита при бедствия:

1. Опасностите и рисковете, които ще се управляват на национално ниво и начина, по който да бъдат управлявани.
2. Мерките на национално ниво за управляване на опасностите и рисковете (включително и връзките към областните и общинските планове за защита при бедствия).

На фиг. 2. са показани връзките между планиращите документи и съответните Съвети за намаляване на риска от бедствия.

Фиг. 2 Планиращи документи

6. Процес на разработване, съгласуване и актуализиране на ОбПЗБ

Общинският план за защита при бедствия се разработва от съвета по чл. 65а, ал. 1 от ЗЗБ (общинския съвет за намаляване на риска от бедствия). Планът се съгласува със съвета по чл. 64а, ал. 1 ЗЗБ (областния съвет за намаляване на риска от бедствия) и влиза в сила след приемането му от общинския съвет.

Раздел II. ПРОФИЛ НА РИСКА

Този раздел цели да осигури широка картина на природната, социалната, инфраструктурната и икономическа среда в района на действие на ОбСНРБ и посочва вероятността от въздействието на различните опасности върху общността.

Разделът характеризира средата на риска и предоставя основа за приоритизиране на ресурсите и усилията в планирането на защитата при бедствия.

1. Цел и основни компоненти на раздел „Профил на риска“

Основните компоненти на раздела са:

1.1. Описание на природната, социалната и икономическата среда и инфраструктурата в община Бяла Слатина.

1.1.1. Природна среда

1.1.1.1. География

Бяла Слатина заема средищно положение в Северозападна България и е на почти еднакво разстояние от река Дунав и Предбалкана. Намира се във Врачанска област, а общинският център е на 48 км североизточно от Враца. Като средище се намира в центъра на триъгълника, обособен от трите града Враца, Монтана и Плевен и е разположен в Дунавската хълмиста равнина върху терасите на р. Скът с надморска височина 126 м. за град Бяла Слатина при средна за общината 202 м.

Фиг. 3: Карта на Област Враца

Община Бяла Слатина попада в административните граници на Област Враца и се намира в централната западна част на Северозападния район за планиране. Тя граничи с повечето от другите общини, попадащи в областта, а именно: на север това са общините Оряхово и Мизия, на запад – Хайредин, Бороваи и Враца, на юг – Мездра и Роман. На изток обаче Община Бяла Слатина граничи с общините Червен бряг и Кнежа, които попадат в административните граници на Област Плевен.

С Указ на цар Фердинанд 27.06.1914 година Бяла Слатина е обявена за град. Указ № 1 от 05.01.1999 г. на Президента на Република България за утвърждаване границите, административните центрове и общините, включени в тях се създава сегашната Община Бяла Слатина. Отново претърпява промени и днешните граници и територия на Община Бяла Слатина са утвърдени с Указ № 19 от 10.02.2005 г. на Президента на Република България.

Релефът на общината е разнообразен – равнинен и полупланински. Общинският център – град Бяла Слатина е на около 126 м. над морското равнище, с наклон на изток-североизток към река Скът. Общината заема средищно положение в Северозападна България и е на почти еднакво разстояние от р. Дунав и Предбалкана. Най-високата точка е в местността „Кърчовското” - 181 м. Най-ниската е при местността „Туренеца” - 108 м.Част от района спада към Златийско-Долноискърски район, а останалата към Медковско-Скътския район на Дунавската хълмиста равнина, подобласт от Европейско-континенталната климатична зона.

1.1.1.2. Геология:

1.1.1.2.1. *Полезни изкопаеми*

Територията на общината е бедна на полез ни изкопаеми, но се срещат залежи на различни строителни материали (чакъли, пясъци и варовици). В геоложко отношение района е сравнително добре проучен. Проведени са картировъчни, сеизмични и сондажни проучвания. Благодарение на сеизмичните проучвания бяха открити в дълбочина положителни структури, което от своя страна позволи по-късно да се направи и нефтопроучване на района, което даде положителен резултат. В близост до с. Бърдарски геран през 1976 г. е открито газо-нефтено находище, което не е разработено. Освен това са предвидени проучвателни сондажи на участък „Враняк“ от газокондензатно находище „Койнаре“, разработвано от „Дайрект Петролеум България“ ЕООД.

1.1.1.2.2. *Води*

През територията на община Бяла Слатина преминава река Скът. Реката е от трета категория. Почвите са льосови и това дава възможност за бързо оттичане (поемане) на повърхностните води. За това спомага и общия наклон на селището. Подпочвените води са над 3 м под терена – средно благоприятни.

Водните ресурси се разпределят както следва:

- Реки 1670 дка
- Блата и рибарници 1100 дка
- Язовири и напоителни канали 4700 дка

По значителни отводнителни артерии, протичащи през района са р. Скът, р. Габърска /с притоците й р. Бриша и р. Марла/. Режимът им се формира в Стара планина и тук претърпява по-съществени изменения през топлото полугодие. Реките се подхранват предимно от повърхностни води при дъждовни валежи. Характерни са големите вътрешно годишни колебания на речните води. Повечето суходолия и доловете напълно пресъхват през сухия период. Епизодично се проявяват и големи прииждания, предимно при поройни валежи. Преминаващите междуречия и вади са слабо водоносни.

Главната отводнителна артерия р. Скът е десен приток на р. Дунав. Извира от местността „Речка” във Веслец, северно от Маняшки връх. Обхожда от запад Боровинската могила, като от с. Оходен до устието пресича Дунавската хълмиста равнина. Реката тече в асиметрична долина с по-стръмен десен склон. Северно от гр. Мизия е коригирана и с р. Огоста имат общо корито. Дължината на р. Скът е 134 км. с водосборна площ 1,074 кв.км. Нейни притоци са р. Бързина и р. Грезница. Тя има дъждовно снежно подхранване. Средния годишен отток измерен при гр. Мизия е 1.7 м³ /сек.

1.1.1.2.3 *Почви и поземлени ресурси*

По-голямата част от поземления фонд на територията на община Бяла Слатина е обработваема селскостопанска земя, която възлиза на 428 700 дка. Поради настъпилите промени през последните години в условията на развитие на българското земеделие, породени от острата икономическа обстановка, реално се създадоха предпоставка за нови форми на стопанисване и земеползване. Основните организационно действащи единици днес са производителните кооперации, арендните стопанства, както и десетки дребни собственици и земеползватели.

За развитието на земеделието от особено голямо значение е почвеното богатство. На територията на община Бяла Слатина преобладават карбонатни черноземни, по-малко ливадни черноземни, алувиално-ливадни и други почви. Община Бяла Слатина се намира в белослатинското поле, изградено на повърхността от твърде млади по възраст геоложки формации – сармат и кватернер.

Сърматът е представен от пясъчници, тъмнослойни варовици, варовити глини. Кватернерът е застъпен с алувиални (речни) и льосови наслагания. Алувиалните отложения, чакъли и глини изграждат речната тераса на р. Скът. Мощността им варира до 6-7м’. Речните тераси се характеризират с неблагоприятни за строителство хидрогеоложки условия поради високите подпочвени води. Статичните нива на тези води се установяват на дълбочина от 0 до 3 м’ от повърхността на терена.

Основната съставка на почвената покривка са излужените и лесивирани черноземи, които следват зонално успоредно на карбонатните черноземи. В южните части на района се срещат и сиви горски почви.

Значителна част от обработваемата земя в общината е подходяща за отглеждането на зърнени и зеленчукови култури, лозя, захарно цвекло и др. Растителната покривка е обусловена от сложната физикогеографска и геоморфоложна обстановка. Най-често срещани дървесни видове са акацията, дъбът, букът, липата, орехът и тополата. Храстовата растителност е представена от люляк, шипки, глог, смрадлика и бъз. Тревната растителност е представена главно от власатка, савина, детелина, лайка, типец и др.

В района няма земеделски терени, в които да е установено наднормено съдържание на Pb, Cu, Zn, вследствие работата на местните промишлени предприятия. Не са установени и концентрации на тежки метали над ПДК вследствие замърсяване от автомобилния транспорт.

В миналото горските екосистеми са заемали много по-големи площи. Те са покривали почти изцяло сивите горски и част от черноземните почви. Днес те са разпространени предимно върху терени неподходящи за селскостопанска обработка. Във връзка с това естествената растителност е претърпяла изменения. Селскостопанските ландшафти в района заемат площите на унищожените благунови и церови екосистеми.

В момента иглолистните гори заемат незначителна част 3,032 дка – бял и черен бор, а широколистните високостеблени гори са 7,239 дка от територията на общината. През последните години незаконната сеч се превърна в бедствие за горските терени, което налага в бъдеще провеждането на залесителни мероприятия с иглолистни и широколистни видове. Ежегодното залесяване с акация, дъб, топола, липа и други горски видове ще компенсира в бъдеще тежките загуби на дървесна растителност.

1.1.1.3. Климат:

Територията на Община Бяла Слатина се намира в северния климатичен район на Дунавската хълмиста равнина, която е част от умерено-континенталната климатична подобласт на континентално-европейската климатична област. По тази причина климата е умерено-континентален. Той се формира от континентални въздушни маси. Налице е хладна пролет, сухо и горещо лято и студена зима. Липсата на значителни орографски препятствия и широчинното простиране на равнината благоприятстват за проявлението на силни западни до северозападни и източни до североизточни ветрове, които осушават почвата, причиняват дефлация през пролетта и ранното лято и отвяването и пренаслагването на снежната покривка през зимата.

Зимата е сравнително студена със средна януарска температура -2°C. Средните минимални температури достигат до -14 - 20°C. Минималната температура през зимата може да достигне до -35.5°C – една от най-ниските за цялата страна.

Лятото е горещо с най-висока средномесечна температура 25,6°C, като не са редки случаите когато температурата достига 38°C, а максималната достига до 42,7°C. Количеството на валежите за същия период е незадоволително.

Средногодишната сума на валежите е между 518 и 592 мм/м². Най-малко валежи падат през февруари, а най-много през май и юни.

Средно за годината дните с вятър са 54 като средната му скорост е 2,8 m/s. От силните ветрове в Дунавската равнина най-голям е процентът на западните и северозападните ветрове.

На 15 май 2018 между 15:00 и 16:30 на територията на община Бяла Слатина преминава изключително силен конвективен щорм, която се характеризира като суперклетка. Суперклетките са най-мощният и най-опасният в световен мащаб конвективен процес. От развилата се над община Бяла Слатина суперклетка за кратък период от време са регистрирани суми на валежите над 20 л/кв.м и градови зърна, достигаща диаметър 5 см. Най-характерният белег на суперклетката са мощните завихряния, които се образуват в облака и подоблачното пространство, с които е свързано и образуването на торнадо. На 15 май през цялото си време на съществуване на суперклетката, включително и над община Бяла Слатина в периода 15:00-16:00, чрез доплеровите радари на ИАБГ е регистрирано такова мощно завихряне, което е

причина за изкоренените дървета, отнесените покриви и останалите големи поражения, регистрирани на територията на община Бяла Слатина.

Облачността средно за месец е 5,3 дни, като през м. декември имаме най-много облачни дни - 7,4 а през м. август най-малко - 2,4.

Снежната покривка се задържа средно 48-56 дни.

1.1.1.4. Околна среда:

➢ Въздух

Доброто качество на атмосферния въздух е една от жизнено важните характеристики на качеството на живот на хората. Изключителната чувствителност на общественото мнение към замърсяване на въздуха налага непрекъснат контрол на концентрациите на основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух в приземния слой – обща прах, серен диоксид, азотен диоксид, сероводород, оловни аерозоли, амоняк, фенол, NO, Co.

За качеството на атмосферния въздух от голямо значение са следните климатични елементи: слънчево греене и сумарна слънчева радиация, температура на въздуха, влажност, валежи, посока и скорост на вятъра, тихо време и други. Всички тези фактори влияят на разсейването и преноса на емитираните вредни вещества във въздушния басейн.

Интензивността на сумарната слънчева радиация /образувана от пряка и разсеяна слънчева радиация/ е в пряка зависимост от височината на слънцето над хоризонта и от прозрачността на атмосферата, характеризирана главно чрез облачността. Сумарната слънчева радиация има характерен дневен и годишен ход с максимум по обед и през лятото при напълно ясно небе.

Районът на община Бяла Слатина се характеризира с добра радиационна характеристика, която не стимулира вторични химични реакции за повишаване нивото на замърсяване на въздуха.

Метеорологичните характеристики въздействат пряко върху разпространението на замърсителите в атмосферния въздух. Нивото на замърсяване на въздуха се определя както от количеството изхвърляни газове от различни източници, така и от характера на разсейването им в атмосферата. За оценка на възможното замърсяване на въздуха се използва понятието "потенциал на замърсяване на въздуха". Той се явява функция от метеорологичните и топографски параметри, които обуславят преноса и разсейването на замърсители. Въз основа на скоростта на вятъра се различават четири степени на потенциал на замърсяване:

- I – нисък потенциал – 0-25% от случаите с вятър при скорост до 1м/сек.
- II – нисък потенциал – 26-50% от случаите с вятър при скорост до 1м/сек.
- III – висок потенциал – 51-75% от случаите с вятър при скорост до 1м/сек.
- IV – висок потенциал -76-100% от случаите с вятър при скорост до 1м/сек.

По този показател, община Бала Слатина се характеризира с висок потенциал на замърсяване, тъй като в 77% от дните, вятърът е със средна скорост до 1м/сек. В обобщение, от климатична гледна точка най-неблагоприятен за качеството на въздуха е зимният сезон, когато е най-голям броя на дните с мъгли и ниското количество слънчева радиация. Всички тези фактори водят до задържане на замърсители от местни източници в приземния въздушен слой.

Качество на атмосферния въздух в приземния слой

Качеството на атмосферния въздух във въздушния басейн на община Бяла Слатина е функция от въздействието на климатичните фактори и емисиите на вредните вещества главно от местни източници. Мониторинг за замърсяването на въздуха в Община Бяла Слатина и по-точно в град Бяла Слатина се извършва по предварително изготвена годишна програма от Мобилната автоматична станция на РИОСВ – Плевен. Два пъти годишно се отчита нивото на вредни вещества в атмосферния въздух за показателите: прах, серен диоксид, азотен диоксид, сероводород и оловни аерозоли.

По данни от мониторинга нито една от замерените проби не превишава максималната еднократна ПДК. Средногодишните концентрации също са под определените прагове. Направено сравнение на нивото на тези показатели и най-високите максимално-еднократни концентрации, регистрирани в някои пунктове.

Основни източници на замърсяване на атмосферния въздух с емисии на вредни вещества

Както бе отбелязано по-горе, поради специфичните физико-географски и климатични условия "принос" в замърсяването на атмосферния въздух в община Бяла Слатина имат местните източници. РИОСВ – Враца осъществява непосредствен контрол в съответствие с изискванията на ИАОС и законодателството. Вредните вещества в изходящите газове се съпоставят със следните норми за допустими емисии /табл. 1/:

Таблица 1: НОРМИ ЗА ДОПУСТИМИ ЕМИСИИ

Норма на допустими емисии /НДЕ/ мг/куб.м.						
SO_2	NO_2	CO	Pb	Прах	Сажди	в сила от
1000	450	170	5	50	50	2010г.
1700	250	100	5	150	50	2015г.

Емисии от неподвижни източници

На територията на общината няма действащи големи горивни инсталации.

Поради липса на централно топлофициране почти всяко предприятие има собствена парнокотелна инсталация на мазут, нафта или твърдо гориво. Най-голяма концентрация на такива обекти има в град Бяла Слатина. До този момент няма газифицирани промишлени и административни сгради.

Емисии от неподвижни източници /производствени/

Контрола се осъществява от РИОСВ – Враца. Действащите промишлени предприятие в района на общината нямат изградена собствена система за наблюдение качествата на въздуха.

Емисии от неподвижни източници – битово отопление

Няма точна информация за отоплителните инсталации в бита. През последните години се увеличи броя на домакинствата, използващи твърдо гориво за отопление.

Емисии от подвижни източници

Автомобилният транспорт, като цяло представлява голяма група от подвижни източници, които чрез отработените газове замърсяват атмосферния въздух. Контролът върху замърсяването от МПС се осъществява от органите на Пътна полиция и пунктовете за технически прегледи по показатели: димност, въглероден оксид, азотни оксиди, въглеводороди.

Анализ на този вид източник може да се направи след точна оценка на броя, вида и характеристиките на автомобилите за личен и обществен превоз в населените места. Такава информация няма и не може да се оцени реалното въздействие на транспорта върху качеството на въздуха.

Важни предпоставки за нивото на замърсяване от МПС са гъстотата на пътната мрежа, наличието на пътища от висок клас (автомагистрали) и интензивността на трафика, което не е характерно за територията на общината.

В общинския център транзитното движение е изнесено частично по обходен път, което решава отчасти проблема с автомобилния трафик. Ежегодно се актуализира и оптимизира транспортната схема, като са въведени следните мерки за ограничаване на вредното въздействие на автомобилите върху качеството на атмосферния въздух:

- ограничение на скоростта в населените места
- разширяване пешеходната зона в централната градска част
- ограничаване трафика на автобусния транспорт през населените места

До този момент не е правена преценка на влиянието на автобусните извънградски превози и товарния превоз. Независимо от това може да се обобщи, че подвижните източници на емисии оказват значимо отрицателно въздействие върху качеството на атмосферния въздух в населените места.

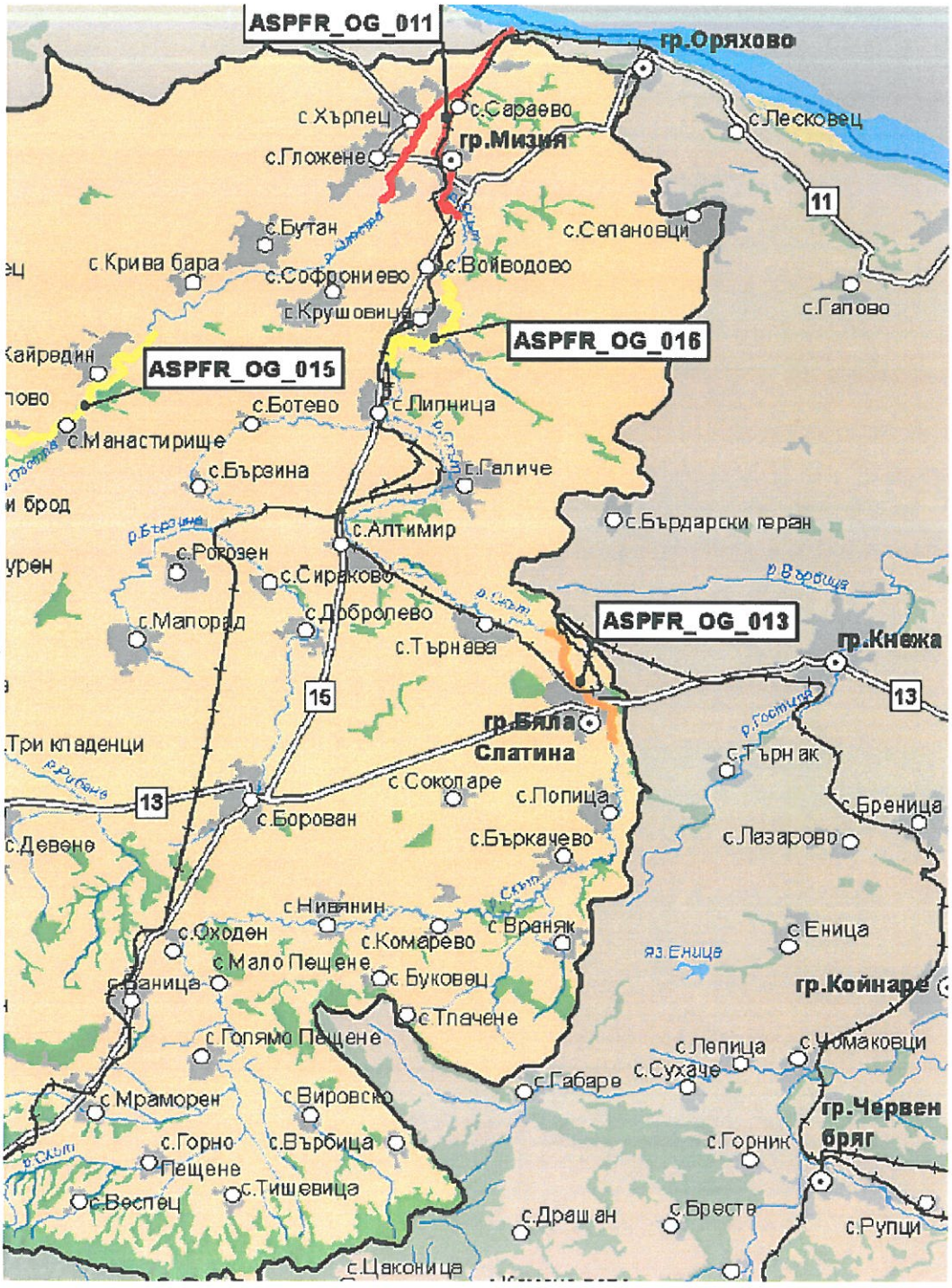
Неприятни миризми

Основен източник на неприятни миризми се явяват торищата около личните стопанства и битово-фекалните води при домакинства с неизградена канализация.

➢ Води

На територията на община Бяла Слатина има следните водни обекти:

- язовири, общинска собственост – 16 бр., язовир Девец“ –собственост на „Напоителни системи“ ЕАД,
- рибарници – 35 бр.,
- блата – 2 бр.
- реки - река „Скът“ /през землищата на : с. Комарево, с. Бъркачево, с. Попица, гр. Бяла Слатина, с. Търнава, с. Алтимир, с. Галиче/, река “Гостиля“ с. Търнак, река „Габърска“ /с притоците й р. Бриша и р. Марла/ с. Габаре, река „Селска бара“ /„Сухо дере“/ с. Соколале, отводнителен канал с. Галиче.

Фиг. 4 Поречие на река „Скът“

В резултат на наводнението от 01.08.2014 г., предизвикано от излязлата от коритото си р. Скът са засегнати в гр. Бяла Слатина 22 квартала, предимно в североизточната част на града. Засегната е и индустриалната зона на града. Къщите са залети от приливна вълна, като в различните райони в ядрото на стихията водното ниво е достигало в момента на пика на бедствието между 1,50 и 1,70 м. Повредена е покъщнина, дребна и едра техника и домови вещи за битови нужди, храни и стоки от първа необходимост, зимнина. В редица имоти са погинали домашни и селскостопански животни. Значителна част от старите и паянтовите постройки са разрушени от придошлата река. Аналогична е и ситуацията в населените места от общината, през които преминава реката. Най-бедстващи са селата Търнава, Галиче, Попица, Бъркачево, Комарево и Алтимир. В резултат на работата на сформирана комисия са установени засегнатите имоти, както следва:

1. Наводнени жилищни сгради – общо 506 броя.
2. Засегнати домакинства на територията на община Бяла Слатина – общо 657 броя;

За изясняване обстоятелствата, Община Бяла Слатина възложи на екип специалисти и бе изготвен „Анализ на наводнението в гр. Бяла Слатина и с. Галиче от август 2014 г. Изготвяне на инженерно-хидроложко изследване и хидравлични изчисления, включително карти на заливаемите територии в гр. Бяла Слатина и с. Галиче.“. Изчислено е, че преминалото водно количество на 01.08.2014 г. се оценява на около 275 куб.м./сек., което отговаря на период на повторение един път на 200 години, а максималното водно количество, което може да бъде проведено при сегашното състояние на речното корито без да предизвика заливане на прилежащите територии се оценява на около 120 куб.м./сек., което отговаря на период на повторение един път на 15 години.

1.1.2. Социална среда

➢ 1.1.2.1. Население

Със Заповед № РД -02-14-2021 от 2012 г. на МРРБ общината е трета категория, съгласно определените критерии.

На територията на общината са разположени 15 населени места. В приложената таблица 2 са представени данни за тяхната територия, население икатегоризация

Таблица2. Населени места по категории в община Бяла Слатина

ЕКАТТЕ	Населено място	Площ на землището– кв.км.	Население - по постоянен адрес, 15 март 2019 г.	Категория
07702	гр.Бяла Слатина	82,383	13109	**3**
00401	с.Алтимир	32,058	1115	**6**
06968	с.Буковец	20,465	145	**7**
07418	с.Бърдарски геран	28,033	671	**6**
87538	с.Бъркачево	23,038	768	**6**
12214	с.Враняк	32,088	363	**7**
14012	с.Габаре	44,110	1057	**5**
14406	с.Галиче	70,217	1724	**5**
23618	с.Драшан	19,136	117	**7**
38128	с.Комарево	20,239	233	**7**
57594	с.Попица	37,765	1761	**5**
67845	с.Соколаре	25,396	519	**6**
72521	с.Тлачене	29,998	345	**6**
73643	с.Търнава	46,358	2378	**5**
73660	с.Търнак	32,249	1462	**5**

Източник: МРРБ, Заповед № РД -02-14-2021 от 2012 г.

1.1.2.2. Уязвими групи

Население под, във и надтрудоспобна възраст* към 31.12.2018 г. по области, общини и местоживеене - по данни на НСИ - таблица 3:

Таблица 3.

Области Общини Възрастови категории	Общо			В т.ч. в градовете		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Община Бяла Слатина	21481	10608	10873	9856	4761	5095
Под трудоспособна възраст	3615	1841	1774	1617	834	783
В трудоспособна възраст	11987	6528	5459	5714	2992	2722
Над трудоспособна възраст	5879	2239	3640	2525	935	1590

1.1.2.3. Етническо разнообразие

Етническата принадлежност на хората е сред най-важните характеристики на населението, защото тя влияе, както върху възпроизводството, така и върху трудовата активност и общественото поведение.

Най-голямата етническа общност в общината, съгласно доброволното самоопределяне при осъщественото преброяване през 2011 г. е българската – от 17,743 души (85%) от самоопределилото се население. За съпоставка на ниво област е значително по-висок делът на лицата, които са се самоопределили като принадлежащи към тази етническа общност – 92.7% или 151,183 души.

Фиг. 5

1.1.2.4. Домакинства

Друга важна характеристика на демографията в общината е брачната структура на населението, която дава представа за брачния статус на лицата над 16 годишна възраст. Тя влияе силно върху естественото възпроизводство на населението и преди всичко върху раждаемостта. Върху състоянието й въздействат множество фактори - полово-възрастовата структура, етно-конфесионалната принадлежност, социално-икономическите условия в региона.

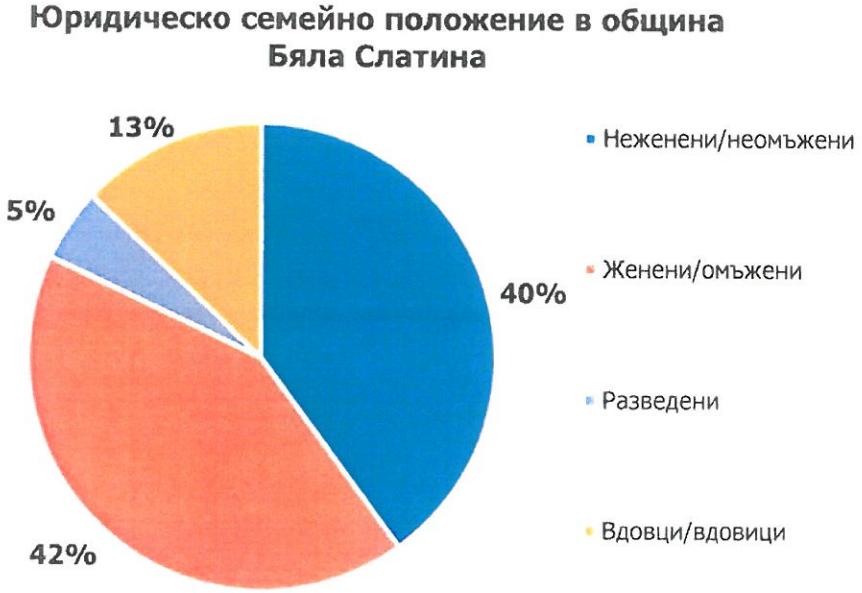
Разграничават се два вида семейно положение: фактическо и юридическо. Необходимо е представянето на двата вида семейно положение, с оглед факта, че е налице тенденция младите хора все повече да предпочитат съвместното съжителство, без да сключват граждански брак.

На следващата графика е представена информация за *фактическото семейно положение* на населението в общината, по данни от преброяването 2011 г. Съгласно данните от преброяването, 61% от лицата в съжителство без брак и 55% от лицата в брак обитават селата на общината. Висок е процента на лицата, които не са в съжителство – 49%, т.е. почти половината от населението на общината, като по-голямата част от тях обитават селата (55%).

Графика: Фактическо семейно положение в община Бяла Слатина (НСИ – Преброяване 2011 г.) - Фиг. 6

Съгласно данните от преброяването на 2011 г. по юридическо семейно положение делът на женените/омъжените лица и неженените/неомъжените лица е относително равен, съответно 42% и 40%. Значителен е делът на вдовиците/ вдовците като делът им достига 13%.

Графика: Юридическо семейно положение в община Бяла Слатина (НСИ – Преброяване 2011 г.) - Фиг. 7

1.1.3. Икономическа среда

1.1.3.1. Регионална икономика

Общинската икономика на Бяла Слатина се формира от няколко основни отрасъла: селско стопанство, шивашка промишленост, машиностроене и хранително-вкусова промишленост.

В икономиката на Бяла Слатина микропредприятията заемат важно място по отношение на броя на работните места, които създават. Сферите на търговията и услугите, където са съсредоточени голяма част от тези предприятия е наситена и възможностите за откриване на нови работни места в нея не са много.

Най-голям дял в промишления сектор на общината заемат фирмите от текстилната и шивашка промишленост. Те осигуряват и най-съществения дял на заетостта. В шивашкия сегмент функционират 10 производствени единици с около 1000 наети работници, които са диференцирани по продуктови гами и капацитет.

1.1.3.2. Растеж – пр. предприятия

Икономическото развитие в община Бяла Слатина се асоциира с цялостното икономическо развитие в страната и не се различава съществено от средните стойности за Северозападния регион на страната. Основният акцент в развитието на промишлеността пада върху шивашката и текстилната промишленост. През последните години с относително стабилни темпове се развива фармацевтичната и хранително-вкусовата промишленост, които могат да се разглеждат като стратегически за общината отрасли. Машиностроенето е със затихващи функции. Най-голям дял в промишления сектор на общината заемат фирмите от текстилната и шивашка промишленост.

1.1.3.3. Заетост

Таблица 3.

Област/Община	Групи предприятия според зетите в тях лица	Предприятия	Заети лица	Наети лица	Разходи за възнаграждения	ДМА
		Брой	Брой		Хиляди лева	
Област Враца		5 784	34 142	29 248	331 552	2 798 976
Община Бяла Слатина		595	3 001	2 526	13 885	61 063
Община Бяла Слатина	Микро до 9 заети	549	1015	569	2686	26945
Община Бяла Слатина	Малки от 10 до 49	38	740	719	4176	26729
Община Бяла Слатина	Средни от 50 до 249	8	1246	1238	7023	7389
Община Бяла Слатина	Големи над 250					

По данни на НСИ за 2014 г.

По отрасли през 2015 г. най-голям дял заети лица има в сектор „Преработваща промишленост“ – 25.6 %, сектор “Образование” – 14.6 %, сектор “Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети” – 12.4 % исектор „Селско, горско и рибно стопанство“ – 11.9 %, което е видно от представената по-долу таблица. Данните показват, преработващата промишленост, търговията и селското стопанство са отключово значение за местната икономика.

Таблица: Наети в нефинансовите предприятия за 2015 по икономически дейности за община Бяла Слатина

Таблица 4.

Икономически дейности (A21)	2015 г., брой	2015 г., %
ОБЩО ЗА ОБЩИНА БЯЛА СЛАТИНА	**3302**	**100.0**
A Селско, горско и рибно стопанство	392	11.9
B Добивна промишленост	..	..
C Преработваща промишленост	844	25.6
D Производство на електрическа и топлинна енергия и на газ	6	0.2
F Строителство	45	1.4
G Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	408	12.4
H Транспорт, складиране и пощи	132	4.0
I Хотелиерство и ресторантьорство	59	1.9
J Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	..	..
K Финансови и застрахователни дейности	6	0.2
L Операции с недвижими имоти	15	0.5
M Професионални дейности и научни изследвания	17	0.5
N Административни и спомагателни дейности	161	4.9
O Държавно управление	282	8.5
R Култура, спорт и развлечения	6	0.2
P Образование	481	14.6
Q Хуманно здравеопазване и социална работа	306	9.3
S Други дейности	32	1.0

За увеличаване на заетостта е необходимо модернизиране на производствената база, внедряване на нови технологии и иновации за по-голяма конкурентноспособност и по-добро качеството на произвежданите продукти.

1.1.3.4. Доходи

Икономическото развитие на община Бяла Слатина през последните години се характеризира с различна динамика.

Таблица5: Основни икономически показатели на нефинансовите предприятия за 2013-2014 г. в община Бяла Слатина

Таблица 5.

Показатели	мярка	2013	2014
Предприятия	брой	569	595
Произведена продукция	хил.лв.	96399	107622
Приходи от дейността	хил.лв.	147081	162316
Нетни приходи от продажби	хил.лв.	123459	128427
ДМА	хил.лв.	61063	63655
Заети лица	брой	3001	2855
Наети лица	брой	2526	2328

Източник: НСИ, отдел "Статистически изследвания" гр. Враца

1.1.3.5. Туризъм

Територията на община Бяла Слатина не би могла да се дефинира като атрактивна туристически дестинация. Приходите на общинско ниво от подсектор Хотелиерство и ресторантьорство са под 1% от общите.

На територията на гр. Бяла Слатина има регистрирани 2 мотела съгласно Закона за туризма, разполагащи с леглова база от 79 легла. Община Бяла Слатина не е известна като привлекателна туристическа дестинация и до момента не е развивана ефективна туристическа политика. В сравнение с останалите региони на България, тук туризмът е слабо развит, липсват регионални туристически продукти, но въпреки това съществува потенциал за развитие на туризъм. Има възможност за развитие на културен, селски и ловен туризъм, базиран на общността на територията, както и върху историята, етног-рафията, религиозните и културни особености и взаимоотношения.

1.1.3.6. Природни ресурси

Почвите на територията на община Бяла Слатина са плодородни, с потенциал за отглеждане на разнообразни видове култури, с възможност за високи добиви, при съобразяване с климатични и други характеристики на територията. Преобладават карбонатни черноземни, по-малко ливадни черноземни и алувиално-ливадни почви Значителна част от обработваемата земя в общината е подходяща за отглеждането на зърнени, технически и зеленчукови култури, лозя и др. Община Бяла Слатина е добре обезпечена сводни ресурси, но за територията са характерни големи вътрешно годишни колебания на речните води.

По данни на НСИ, териториите в общината са:

· Земеделски територии – 479 782 дка (83.8%)
· Горски територии – 46 738 дка (8.2%);
· Населени места и други урбанизирани територии – 35 269 дка (6.2%);
· Водни площи – 6 830 дка (1.2%);
· Територии за полезни изкопаеми – 1 007 дка (0.2%);
· Територии за транспорт и инфраструктура – 2 717 дка (0.5%).

Горският фонд заема предимно южните участъци на общината. Основната горска растителност е представена с благуново-церови и горунови екосистеми. Те са разпространени предимно върху терени неподходящи за селскостопанска обработка.

Територията на общината е бедна на полезни изкопаеми, но се срещат залежи на различни строителни материали (чакъли, пясъци и варовици). В геоложко отношение района е сравнително добре проучен. Проведени са картировъчни, сеизмични и сондажни проучвания. В близост до с. Бърдарски геран през 1976 г. е открито газо-нефтено находище, което не е разработено.

1.1.4. Инфраструктура

1.1.4.1. Сграден фонд

Жилищният фонд в община Бяла Слатина към 31.12.2015 г. наброява 13 571 жилища, разположени в 12 841 сгради.

Жилищния фон в общината е сравнително "стар", като след 2001 г. са построени само 98 жилища от жилищата в общината, или 0.7% от жилищния фонд. В периода до1945 г. са построени 19.2 % (2 609 жилища) от жилищата в населените места на общината.Най-голям е делът на фондът построен в периода 1946-1960(с възраст около 60 години), има дялот 37.2 % (5 052 жилища).Висок е делът на построените жилища в периода 1961-1970 – 18.7 % (2 539 жилища) и 1971-1980 г.- 13.8 % (1 873 жилища).Възпроизводството на жилищата след началото на прехода е било значително по-малко в сравнение с предходния период.

Проследена по селища, възрастовата структура на фонда разкрива факта, че след 2001 г. по-голямо строителство само в отделни селища: гр. Бяла Слатина 67 жилища, с. Попица 10 жилища и с. Търнава 6 жилища. В останалите селища, жилищното строителство или не е извършвано, или е незначително.

Таблица 6: Жилища към 31.12.2015 г. по период на построяване (брой)

Населени места	Жилища общо	Периоди на построяване							
		до 1918 г.	1919 - 1945 г.	1946 - 1960 г.	1961 - 1970 г.	1971 - 1980 г.	1981 - 1990 г.	1991 - 2000 г.	2001 - 2015 г.
Община Бяла Слатина	**13571**	**130**	**2609**	**5052**	**2539**	**1873**	**1000**	**270**	**98**
с. Алтимир	730	1	172	366	118	45	17	9	2
с. Буковец	298	3	88	147	54	6	0	0	0
с. Бърдарски геран	573	6	101	242	168	43	8	2	3
с. Бъркачево	421	1	150	215	38	12	2	2	1
гр.Бяла Слатина	5613	43	421	1328	1314	1408	813	219	67
с. Враняк	364	10	107	215	17	10	5	0	0
с. Габаре	610	5	306	216	37	22	18	2	4
с. Галиче	1116	8	95	581	317	83	21	10	1
с. Драшан	219	1	110	96	3	7	0	1	1
с. Комарево	232	20	143	39	23	5	1	0	1
с. Попица	960	2	122	467	199	113	36	11	10
с. Соколаре	383	0	131	224	23	2	3	0	0

Трайните негативни тенденции в демографското развитие на общината (над 19.9 % спад за последните 10 години), формират и тенденция към увеличаване на дела на необитаваните жилища. В общината той варира от около 21.8 % (за с. Търнава) до над 61.7 % (с.Буковец), 60.9 % (с. Комарево) и 49.3 % (с. Враняк). Повечето от тези жилища се обитават само през летните месеци, т.е. използват се като вилни имоти.

Таблица 7: Параметри на жилищата към 31.12.2015 г. по населени места

Населени места	Жилища брой	Параметри				
		Полезна площ на 1 жилище – кв.м.	Жилищна площ на 1 жилище – кв. м.	Полезна площ на човек- кв.м.	Жилищна площ на човек- кв.м.	Лица на 1 жилище
Община Б. Слатина	13571	73,0	56,4	43,1	33,4	1,7
с. Алтимир	730	77,9	58,7	52,8	39,8	1,5
с. Буковец	298	57,8	47,6	63,1	52,0	0,9
с. Бърдарски геран	573	78,5	63,5	67,9	55,0	1,2
с. Бъркачево	421	66,4	54,3	39,6	32,4	1,7
гр.Бяла Слатина	5613	76,7	57,5	41,6	31,1	1,8
с. Враняк	364	74,7	55,0	63,3	46,7	1,2
с. Габаре	610	67,8	54,4	40,0	32,1	1,7
с. Галиче	1116	70,9	57,5	47,5	38,6	1,5
с. Драшан	219	72,8	62,4	92,2	79,0	0,8
с. Комарево	232	67,4	59,3	66,3	58,3	1,0
с. Попица	960	73,9	55,2	39,2	29,3	1,9
с. Соколаре	383	59,3	49,0	39,2	32,4	1,5
с. Тлачене	346	57,6	44,9	48,5	37,8	1,2
с. Търнава	1020	74,4	59,1	34,6	27,5	2,2
с. Търнак	686	64,6	50,4	32,9	25,6	2,0

Основният показател за жилищна осигуреност на населението *жилищната площ*/човек е 33.4 м^2. От което е видно, че общината има добрите параметри на жилищна задоволеност в страната, дължащ се на високият процент необитавани жилища.

В сгради до 3 етажа (малоетажни) са разположени общо 91.8 % (12 472 жилища) от жилищата в общината, от тях в едноетажни сгради 70.3 % (9 545 жилища), в двуетажни сгради 19.0 % (2 582 жилища) и в триетажни сгради само 2.5 % (345 жилища). Средната и високата етажност са част от фонда само на гр.Бяла Слатина, където в средноетажни сгради (4-5 етажа) са разположени 4.9 % (651 жилища), а във високоетажни сгради (6-9 етажа) са разположени 3.3% (448 жилища) от жилищата в града.

Таблица 8: Жилища към 31.12.2015 г. по етажност на сградата в която се намират (брой)

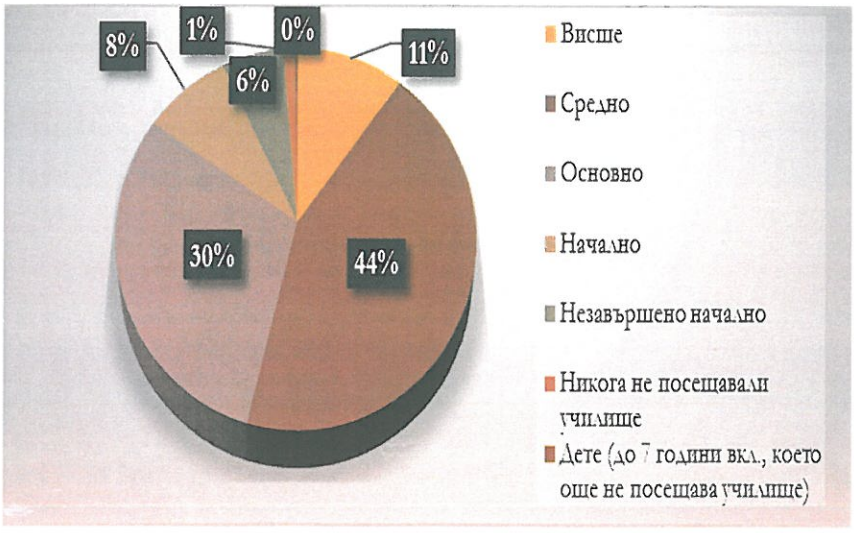
Населени места	Жилища общо	Етажност на сградите					
		едно-етажни	дву-етажни	три-етажни	четири-етажни	пет-етажни	Шест +етажни
Община Бяла Слатина	**13571**	**9545**	**2582**	**345**	**215**	**436**	**448**
с. Алтимир	730	670	60	0	0	0	0
с. Буковец	298	178	120	0	0	0	0
с. Бърдарски геран	573	549	24	0	0	0	0
с. Бъркачево	421	385	35	1	0	0	0
гр.Бяла Слатина	5613	3076	1100	338	215	436	448
с. Враняк	364	240	124	0	0	0	0
с. Габаре	610	268	342	0	0	0	0
с. Галиче	1116	761	353	2	0	0	0
с. Драшан	219	134	85	0	0	0	0
с. Комарево	232	218	13	1	0	0	0
с. Попица	960	868	91	1	0	0	0

1.1.4.2. Образование

Средното образование в община Бяла Слатина се осъществява в две професионални гимназии и три средни училища.

Професионалното обучение се осигурява от Професионална агротехническа гимназия „Никола Йонков Вапцаров“ и Професионална гимназия по облекло „Елисавета Багряна“, намиращи се в гр.Бяла Слатина.

Съгласно данни от Националното преброяване през 2011г. има сравнително равномерно разпределение на гражданите, завършили висше образование на цялата територия на общината. Лицата, завършили средно образование – са 43.50% от общия брой на населението, а тези с висше образование - 11 %

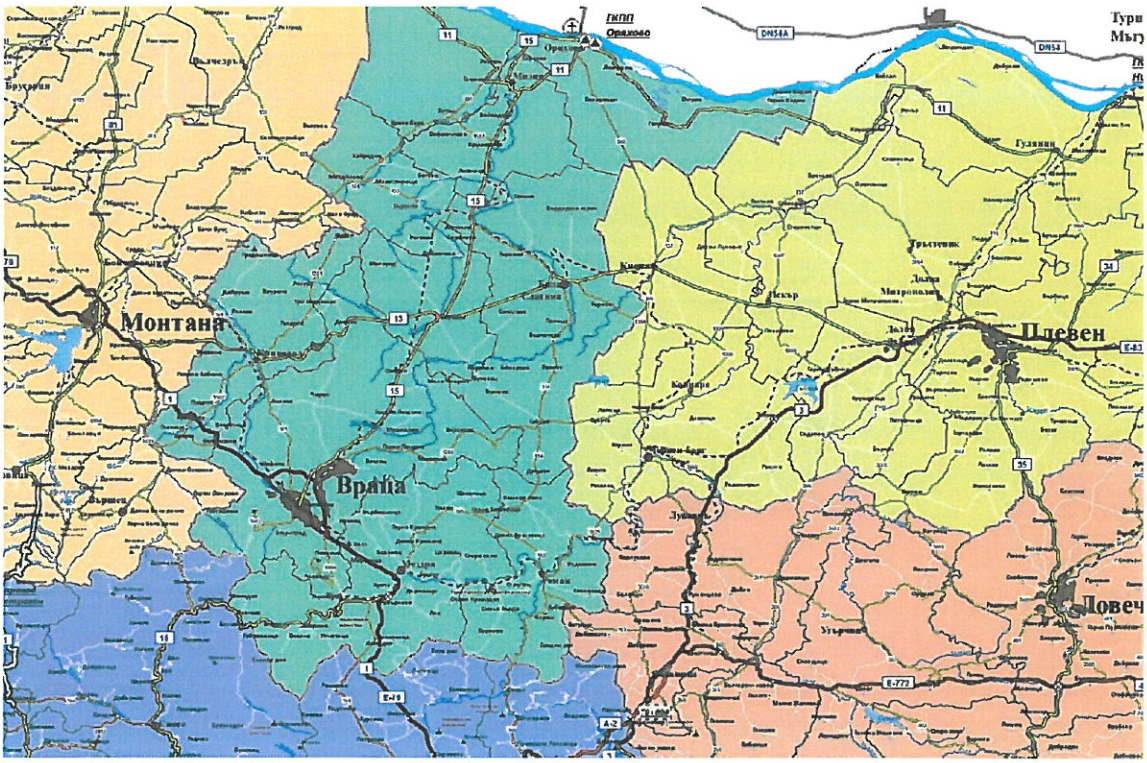

Фиг. 8

1.1.4.3. Транспортна инфраструктура

1.1.4.3.1. Републиканска пътна мрежа

Територията на община Бяла Слатина има предимството да е ключово разположена по отношение на пътните връзки между двете области – Враца и Плевен и също така на пътя за ферибот Оряхово, и Дунав мост 2 при гр. Видин. В близост до община Бяла Слатина преминават два Европейски транспортни коридора - IV и VII. Транспортен коридор VII, така наречения речен маршрут „Рейн-Майн-Дунав“, представлява своеобразна граница на област Враца, част от която е и община Бяла Слатина, със северната ни съседка Република Румъния. Трасето има голямо международно значение, тъй като по същество представлява вътрешно континентална връзка между Западна, Централна и Източна Европа, свързва Европа и Азия, като през Черно море се осъществява директна връзка с вътрешната мрежа от плавателни канали на Русия и страните от Каспийския басейн.

Фиг. 9

През територията на община Бяла Слатина преминават частично Републикански пътища II-15 и II-13, свързващи 3-те области Монтана, Враца и Плевен.

Републикански път II-13 минава покрай северната /индустриална/ част на град Бяла Слатина и продължава към Кнежа.

Най – близките летища до гр. Бяла Слатина са: летище Крайова (CRA), Румъния - на 130 км и летище София (SOF), България-на 155 км.

Републиканската пътна мрежа на територията на общината е общо 89,823 км и е съставена от пътища с категория от II и III клас пътища, както следва:

· II клас – 24,973 км;

· III клас – 64,850 км.

Общата дължина на общинската пътна мрежа на територията на Община Бяла Слатина е 52,880 км. Съставена е от пътища:

- с I категория от IV клас - 46,400 км;
- с I I категория от IV клас - 6,480 км;

1.1.4.3.2. Железопътна инфраструктура

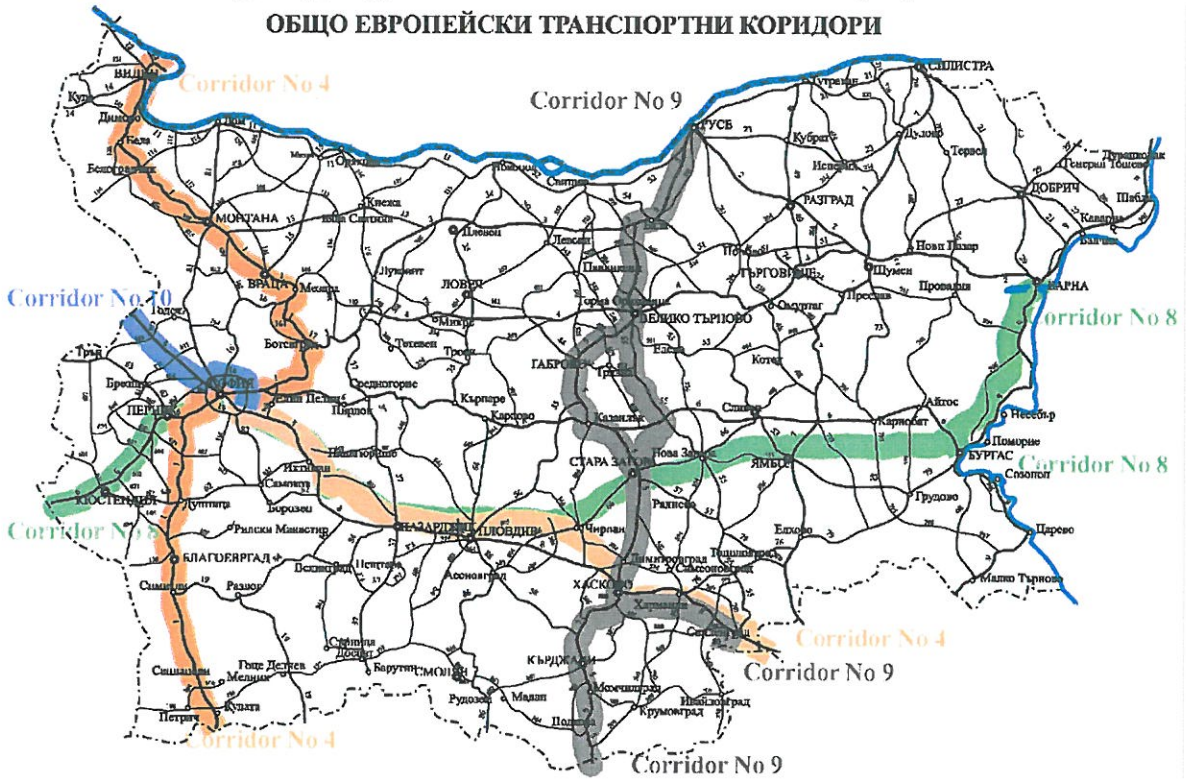
През територията на община Бяла Слатина не преминават жп линии.

Железопътна мрежа на територията на Област Враца, обхваща участъци от ж.п. линия „София – Мездра – Горна Оряховица - Варна", включена в Европейското споразумение за главните международни ж. п. линии (AGC) и VII главна ж.п. линия „Видин – Мездра – София - Кулата", включена в Европейското споразумение за най-важните линии за международни комбинирани превози и свързаните с тях обекти (AGTC).

Двете ж. п. линии, заедно с V главна ж. п. линия София - Кулата, формират трасето на Приоритетна ос №22 от Трансевропейската транспортна мрежа на българска територия по направлението на Трансевропейския транспортен коридор №4. Железопътните линии на територията на областта са 100% електрифицирани.

Железопътният транспорт преминава през четири от общините на област Враца – Мездра, Враца, Роман и Криводол. Водещият железопътен възел, който има и национално значение, е гара Мездра. Тя осигурява връзката на Северозападна България със столицата София и вътрешността на страната.

1.1.4.4. Инфраструктура за доставките на основни стоки/услуги

Фиг. 10

1.1.4.4.1. Доставка на енергия

"ЧЕЗ Разпределение България" АД извършва експлоатацията и поддръжката на електроразпределителните мрежи и осигурява преноса през разпределителните мрежи на електрическата енергия, която крайният снабдител "ЧЕЗ Електро България" АД продава на потребителите, присъединени към тези мрежи.

Потребителите на електрическа енергия използват електроразпределителната мрежа при условията и параметрите, при които съответният обект е присъединен към мрежата.

На територията на община Бяла Слатина са разположени:

Ел.подстанция 110/20 kV /в гр. Бяла Слатина/ и електропроводи:

1. Ел.провод Сокол - 20 kV - Попица, Бъркачево, Враняк, Габаре и Соколаре.
2. Ел.провод Скът - Търнава, Алтимир и Галиче
3. Ел.провод Езерото - Бърдарски геран
4. Ел.провод Нивянин - Буковец, Комарево и Тлачене
5. с.Драшан се захранва от далекопровод на Община Мездра
6. с.Търнак от електропровод Окопа на подстанция Кнежа

1.1.4.4.2. Водоснабдителни и канализационни услуги

Община Бяла Слатина е член на Асоциацията по водоснабдяване и канализация на обособената територия, обслужвана от „ВиК“ ООД – Враца, между които е сключен Договор за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията и предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги между „Асоциация по ВиК на обособената територия, обслужвана от водоснабдяване и канализация“ ООД гр. Враца и „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр. Враца.

През последните няколко години община Бяла Слатина реализира няколко значими инвестиционни проекта за обновяване, модернизация и повишаване на ефективността и качеството на ВиК мрежата и инфраструктурата за третиране на отпадъците.

Посредством изпълнението на най-мащабният проект „Интегриран проект за водния цикъл на гр. Бяла Слатина“ е реконструирана и подменена водопроводната и канализационната мрежа на гр. Бяла Слатина с обща дължина 10 км., възстановена е пътната настилка на 21 улици в града. Изградена е Пречиствателната станция за отпадни води /ПСОВ/, включително отвеждащия колектор и довеждащата инфраструктура до ПСОВ (довеждащ път, довеждащ електропровод и водопровод и довеждащ колектор).

Подменена е амортизираната водопроводна мрежа в четири населени места на общината - с.Габаре, с.Галиче, с.Попица и с.Търнак. Общата дължина на подменената ВиК мрежа е приблизително 56 км.

Водопроводната мрежа в Община Бяла Слатина включва 30 бр. кладенци, 3 бр. каптажи и 17 бр. резервоари.

На територията на община Бяла Слатина са разположени:

- Помпена станция Подем, Каптажа и Алтимир - 2 - Бяла Слатина и Попица
- Помпена станция Търнава - Търнава
- Помпена станция Галиче 1 и 2 - Галиче и Бърдарски геран
- Помпена станция Алтимир - 3 - Алтимир
- Помпена станция Търнак - Търнак
- Помпена станция Бъркачево - Вряняк и Бъркачево
- Помпена станция Бункера кладенец 5 подава вода за помпена станция Буковец - Буковец
- Помпена станция Комарево - Комарево и Соколаре
- Помпена станция Габаре - Габаре
- Помпена станция Ръчене - Габаре
- Помпена станция Тлачене - Тлачене
- Помпена станция Кърчене – Драшан

Канализационната система е изградена само в гр. Бяла Слатина. Заустването на отпадните води е в отвеждащия колектор до ПСОВ. Останалите кметства в община Бяла Слатина са с частично изградена или без канализационна мрежа. Отпадъчните води от домакинствата в тези селища се заустват предимно в септични ями.

Мрежата за наблюдение и контрол на качеството на подземните води е част от Национална автоматизирана система за екологичен мониторинг (НАСЕМ). Тя включва 10 мониторингови пункта от Северо-български геоложки район, от които 1 е за гр. Оряхово и се намира в района на помпена станция “Раней 3”, която подсигурява питейната вода за селищата от Общината.

1.1.4.4.3. Топлопроводи и газопроводи

На територията на община Бяла Слатина няма изградени и преминавщи топлопроводи и газопроводи.

1.1.4.4.4. Здравна услуги

На територията на град Бяла Слатина има Многопрофилна болница за активно лечение, която осъществява лечебни дейности по следните специалности:

- Анестезиология и интензивно лечение – първо ниво на компетентност;
- Вътрешни болести – второ ниво на компетентност;
- Хирургия – второ ниво на компетентност;
- Педиатрия – първо ниво на компетентност;
- Нервни болести – първо ниво на компетентност;
- Акушерство и гинекология – първо ниво на компетентност;
- Клинична лаборатория – второ ниво на компетентност;
- Образна диагностика – първо ниво на компетентност;
- Микробиология – второ ниво на компетентност;
- Инфекциозни болести – първо ниво на компетентност;
- Хемодиализа – първо ниво на компетентност.

Общият брой на болничните легла в МБАЛ гр. Бяла Слатина е 100. В болницата работят общо 164 медицински специалисти и помощен персонал. Болничното заведение работи по договор със Здравната каса по 68 клинични пътеки.

В началото на 2015 г. е разкрит нов модерен и оборудван Медицински център. Той се намира в сградата на поликлиниката в гр. Бяла Слатина и работи по четири медицински направления - хирургия, ревматология, вътрешни болести и неврология. Центъра е оборудван с нови мебели и модерна апаратура, като идеята е в него да се извършват и профилактични прегледи на работници и служители от различни фирми и предприятия – общински и частни.

1.1.4.4.5. Промишлена инфраструктура

Промишленото производство в община Бяла Слатина е представено от предприятия от машиностроенето, шивашката, текстилната и фармацевтичната промишленост.

В гр. Бяла Слатина има обособена индустриална зона, в която редица фирми осъществяват и развиват дейности.

Машиностроене

Традициите в общината започват през 1964 г., когато е създаден завод за производство на спирачни цилиндри „Гарант". Преминал през различни форми и обединения, в момента е акционерно дружество, с предмет на дейност разработка и производство на машиностроителни изделия и търговия с тях в страната и чужбина, маркетинг, лизинг и инженеринг.

Шивашка промишленост

Фирмите от този сектор заемат най-голям дял от промишленото производство. Те осигуряват и най – съществения дял на заетостта. Специфичната характеристика на този тип производство дефинира високата нужда от човешки труд, като по този начин браншът се превръща в основен работодател в общината.Основният двигател на предприемачеството в този тип дейност са традициите в района от една страна, както и сравнително ниската цена на труда, от друга Нуждите на шивашката и текстилната промишленост са подсигурени от средно професионално училище, което ежегодно дипломира специалисти в шивашкото дело. Основни представители на бранша са:

· „Селебра" ЕООД, „ Селебра Текстил" и „Ай Пи Ел" с основна дейност - производство на дамска и мъжка конфекция. Във фирмите работят над 450 квалифицирани специалисти.

· „ТК Текс" АД е едно от работещите дружества в сегмента с персонал над 200 човка. Основната дейност на предприятието е подготовка на памук за предене и производство на памучни и тип памучни прежди.

· „Кардинал 07" ЕООД осъществява дейност в сферата на шивашката промишленост по зададени от клиента мостри.

Хранително - вкусова промишленост

- Представител на бранша е "Вега стар" ЕООД – гр. Бяла Слатина - съсредоточено в производство на плодови и зеленчукови консерви. Дружеството разполага с модернизирана материално-техническа база, но поради непостоянния характер на дейността си същото е в процес на преструктуриране с тенденцията да се търси стратегически инвеститор за по–

нататъшното му развитие.

· „Папас Мел" АД е представител на сектора , който се занимава с изкупуване и съхранение на зърно, създаване на складови запаси, производство на брашно и хляб.

· Мелница „Апе 2001" ООД се намира в с. Галиче, общ. Бяла Слатина.Дейността е съсредоточена в зърнопреработка (преработка на пшеница) и производство на брашно (бяло брашно, пшенично брашно и типово брашно) , смески и концентрирани фуражи за животновъдството, пълноценни комбинирани фуражи и допълващи комбинирани фуражи.

· Мелница „Мими-Стоян Стоянов" ЕООД осъществява дейността си в с. Бъркачево, общ. Бяла Слатина. Дружеството произвежда традиционни продукти за бранша - брашно (бяло, типово) и трици.

Фармацевтична промишленост

Фармацевтичната промишленост е с традиции на територията на общината. Към момента сектора е представен от ФЗ "Милве" АД, с производствена база находяща се в с. Търнак, община Бяла Слатина. Дружеството произвежда лекарствени форми за българския пазар и износ.

1.1.4.4.6. Селскостопанска инфраструктура

Селското стопанство, е основен отрасъл за община Бяла Слатина. Въпреки сравнително малкия брой стопански субекти в сектора (91 бр. за 2012 г.), съгласно предоставени от НСИ данни, за 2012 г. произведената продукция представлява над 62% от общата в общината.

1.1.4.4.6.1. Растениевъдство

Водещ отрасъл в общината е селското стопанство, като преобладават площите, засети с полски култури – пшеница, ечемик, царевица, слънчоглед, рапица, които обхващат 95% от обработваемите земеделски земи. Останалите 5% са разпределени между трайни насаждения, лозя и ливади. Наличието на достатъчно и разнообразно производство на суровини от растениевъдството и животновъдството е предпоставка за развитие на хранително-преработвателната промишленост. Налице е потенциал за развитие на екологично чисто и биологично земеделие, поради факта, че в района няма промишлени замърсители.

Характерни за територията са излужените и лесивирани черноземните и сиво-кафявите горски почви. Излужените черноземи са едни от най-плодородните наши почви, което ги прави изключително ценни за земеделие. Отглежданите върху тях зимни житни култури (пшеница, ечемик и др.) винаги дават добър резултат. Върху излужените черноземи при напояване може да се получат по две реколти. Те са сравнително най-добре запасени с необходимите микроелементи. При нормални валежи (съобразно изискванията на пролетните култури) върху тях отлично виреят царевицата, слънчогледът, цвеклото, фасулът, лещата, едролистният тютюн, люцерната и др. Почвите са подходящи и за трайни насаждения като ябълки, орехи, и лозя. При напояване с успех може да се отглеждат зеленчукови култури (домати, пипер, патладжани, зеле и др.) и много успешно дини.

Сиво-кафявите горски почви лесивирани в миналото са били покрити с гори, в които са преобладавали дъбовите дървесни видове. При унищожаването им и прореждането от човека значително влияние при формирането заема ливадно-степната растителност. При добро наторяване тези почви са подходящи за пшеница, ечемик, ръж, овес, царевица, фий, фуражен грах, малини, лозя и др.

Освен производството на хлебно и фуражно зърно, зеленчуци и плодове, в общината има отлични условия за производство на едролистен тютюн "Вирджиния". Традиционно за местните жители е отглеждането на посочената култура на най-добрите поливни площи, от които се получават високи добиви и най-добро качество.

1.1.4.4.6.2. Животновъдство

Животновъдството е застъпено основно в малки семейни ферми. Трудното технологично осигуряване и превръщането на сектора в модерно стопанство води до неконкурентна продукция и съответно предразполага затихващия интерес от страна на предприемачите. Водещия мотив за развиване на животновъдство на територията на общината е задоволяване на индивидуалните нужди на домакинствата.

1.1.4.4.7. Горско стопанство

Горският фонд е 8.2% и заема предимно южните участъци на общината. Основната горска растителност на района е представена с благуново-церови и горунови екосистеми, предимно с ниска продуктивност. Дървостойте имат предимно издънков произход и неравномерна структура. Средната им възраст е 50 години, а преобладаващата склопеност – 0.6. В някой участъци в дървостоя участва и келявият габър, дръжкоцветния дъб и летния дъб и др. Вторични фитоценози в района се образуват също и от редица храстови и тревни видове – шипка, глог, трънки, къпини, гъби, ягоди др.

В момента иглолистните гори заемат незначителна част 3,032 дка – бял и черен бор, а широколистните високостеблени гори са 7,239 дка от територията на общината. През последните години незаконната сеч се превърна в бедствие за горските терени, което налага в бъдеще провеждането на залесителни мероприятия с иглолистни и широколистни видове.

1.2. Описание на рисковете характерни общината и области на вредните последствия.

За целите на оценката на риска са дефинирани четири области на вредните последствия:

- Социални последствия - последствия за хората и прекъсване на нормалната социална функция – потенциалният брой на загиналите, на сериозно пострадалите или заболелите, както и броят на непосредствено засегнатите хора – евакуирани/преместени и временно настанени лица;
- Последствия за инфраструктурата - поражения на сгради, съоръжения, прекъсване на доставките на основни стоки/услуги;
- Икономически загуби - общите загуби в лева за всички категории, включително разходите за лечение, разходите за незабавни или дългосрочни мерки за възстановяване, разходите от прекъсване на икономическата дейност, косвени социални разходи и други преки и косвени разходи;
- Последствия за околната среда - въздействие върху географията на района с последствия за околната среда, релефа, природните ресурси – разходите за възстановяване на околната среда или щетите върху околната среда.
-

1.2.1. Списък с опасностите характерни за територията на общината:

1.2.1.1. Речни наводнения;

1.2.1.2. Скъсване на язовирна стена;

1.2.1.3. Земетресения;

1.2.1.4. Свлачища;

1.2.1.5. Срутища;

1.2.1.6. Ерозия;

1.2.1.7. Силни бури;

1.2.1.8. Градушки;

1.2.1.9. Снегонавявания ;

1.2.1.10. Поледици;

1.2.1.11. Високи температури;

1.2.1.12. Продължителни суши;

1.2.1.13. Разлив на опасни вещества;

1.2.1.14. Големи транспортни произшествия:

- Автомобилен транспорт;

1.2.1.15. Горски пожари;

1.2.1.16. Пожари в земеделски територии;

1.2.1.17. Животинска епидемия;

1.2.1.18. Човешка пандемия;

1.2.1.19. Завишен радиационен фон вследствие на авария в АЕЦ;

1.2.1.20. Прекъсване на доставките на основна стока/услуга.

1.2.2. Сценарии.

1.2.2.1. Сценарии за наводнение.

1.2.2.1.1. Сценарий за речно наводнение

Наводнения в общината могат да възникнат при обилни валежи и снеготопене по поречието на: река „Скът“, река “Гостиля“, река „Габърска“, река „Селска бара“ /„Сухо дере“/ и притоците им.

Съгласно картите на районите с риск от наводнение за период от 1000 години, изготвени от Басейнова дирекция „Дунавски район‘‘ гр. Плевен на територията на община Бяла Слатина е определен един район със значителен потенциален риск от наводнения:

- участък от река „Скът“ – гр. Бяла Слатина.

На територията на общината има изградени 17 бр. язовири.

Застрашено е населението, попадащо в заливните зони на язовирите и по поречията на реките и дерета с голям водосборен район.

Съгласно изследването на наводнението на 01.08.2014 г., причинено от преливането на река „Скът“, са засегнати имоти, както следва:

- Наводнени жилищни сгради – общо 506 броя.
- Засегнати домакинства на територията на община Бяла Слатина – общо 657 броя;

В резултат от проливни дъждове по разглеждания сценарий за възникване на наводнение е възможно възникване на следната обстановка:

- паника, наранявания и загинали хора;
- частични и слаби разрушения по сградния фонд;
- част от населението ще остане без подслон, нуждаещо се от настаняване и осигуряване на средства за живеене;
- нарушаване на връзки на тръбопроводи за извеждане на отпадни и питейни води;
- вероятни прекъсвания на електро енергия на засегнатите райони;
- засегнати може да бъдат сгради и обекти, намиращи се близо до коритото на реката, което ще усложни оказването на първа помощ и осигуряване на медицински услуги на пострадали хора.
- прекъсвания на транспортната инфраструктура, поради пропадане, срутване, отнасяне на земни маси от силата на водата, което ще затрудни доставката на основни стоки и услуги;
- възможно е да се обяви карантинен период за цялата щина или за засегнатите части от нея, за неопределено време, поради сложна хигиенно-епидемиологична обстановка.

При проливни дъждове могат да възникнат локални наводнения в населените места, вследствие на липса, или не добре изградени и поддържани отводнителни системи.

1.2.2.1.2. Сценарий за скъсване на язовирна стена

На територията на общината има изградени 17 бр. язовири. Приложение № 19.

При скъсване на язовирна стена на някой от язовирите е застрашено населението и инфраструктурата, попадащи в заливните зони, съгласно авариийните им планове.

В резултат от скъсването на стената на язовира по разглеждания сценарий е възможно възникване на следната обстановка:

- паника, наранявания и загинали хора;
- частични и слаби разрушения по сградния фонд;
- част от населението ще остане без подслон, нуждаещо се от настаняване и осигуряване на средства за живеене
- нарушаване на връзки на тръбопроводи за извеждане на отпадни и питейни води, което ще доведе до заливане на урбанизирани територии;
- вероятни прекъсвания на електроенергия на засегнатите райони;
- засегнати ще бъдат сгради и обекти, намиращи се близо до коритото на оттока, което ще усложни оказването на първа помощ и осигуряване на медицински услуги на пострадали хора.
- прекъсвания на транспортната инфраструктура, поради пропадане, срутване, отнасяне на земни маси от силата на водата, което ще затрудни доставката на основни стоки и услуги;

➢ възможно е да се обяви карантинен период за засегнатите части от общината, за неопределено време, поради възникване на сложна хигиенно-епидемиологична обстановка.

1.2.2.2. Сценарии за земетресение

От сеизмологична гледна точка България е разположена в Алпо-Хималайския сеизмичен пояс. Република България се намира в централната част на Балканския полуостров, който е най-активен възел за Европа от Алпо-Хималайския земетръсен пояс. Земетръсната обстановка на Балканите има своя специфика. Основната част от земетресенията са с плитки огнища на дълбочина до 60 km, което силно увеличава ефектите върху земната повърхност. При висока гъстота на населението и голяма плътност на застрояването, този факт означава значителни последствия даже от сравнително слаби земетресения (магнитуд M=5.0-6.0). Територията на Република България е характерна с висока сеизмична активност и е сред класифицираните като земетръсно-опасни зони на Земята.

На територията на страната се определят три вътрешни сеизмични района:

• Североизточен – включва Горнооряховската сеизмична зона, Шабленска зона, Дуловската зона;

• Средногорски – състои се от Софийска зона, Маришка зона, Тунджанска зона и Подбалканска зона;

• Рило-Родопски – включва Струмска зона, Местенска и Западно-Родопска (Велинградска) зони.

Територията на Община Бяла Слатина попада в Горнооряховската сеизмична зона, която е с очаквания магнитут по скалата на Рихтер до 7,5-та степен и интензивност от 9-та и по-висока степен по скалата на Медведев – Шпонхойер – Карник /МШК/.

Фиг. 11 Модифицирана карта на районите с различни степени на сеизмична интензивност в България по скалата на Меркали – Канкани – Зиберг.

Наименование	Степен на интензивност на земетресенията в зависимост от силата на поражения											
Медведев - Шпонхойер - Карник (Русия)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	
Меркали-Канкани-Зиберг (международна от 1923 г.)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Меркали - модифицирана (САЩ)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Омори (Япония)	0	1	2	3	4	5 ниска	5 висока	6 ниска	6 висока	7		

Табл. 9 Степен на интензивност на земетръсните зони в България по четири различни скали (цветовете съответстват на легендата от модифицираната карта)

Въпросът за същинското прогнозиране - едновременното определяне на силата, мястото и времето на земетресението все още няма еднозначно решение в световен мащаб. Сеизмичната опасност не може да бъде контролирана, но сеизмичният риск може да бъде управляван и намален. Намаляването на сеизмичния риск се осъществява преди всичко чрез подобряване на устройственото планиране и инженерно-техническото проектиране, изграждането и експлоатацията на строежите.

1.2.2.2.1. Сценарий (реалистичен) за земетресение с магнитуд 6 по скалата на Рихтер.

Територията на Община Бяла Слатина попада в Горнооряховската сеизмична зона, която е с очаквания магнитут по скалата на Рихтер до 7,5-та степен и интензивност от 9-та и по-висока степен по скалата на Медведев – Шпонхойер – Карник /МШК/.

При земетресения с подобен магнитуд в епицентралната област се наблюдават смесени ефекти от земетръсното въздействие върху хора, сгради и природна среда.

В резултат на сеизмичното въздействие по разглеждания сценарий за възникване на земетресение с интензивност от 9-та и по-висока степен е възможно възникване на следната обстановка:

- паника и наранявания на хора;
- силни, средни, частични и слаби разрушения на сградния фонд;
- част от населението ще остане без подслон, нуждаещо се от настаняване и осигуряване с необходими средства за живеене;
- нарушаване на връзки в тръбопроводи;
- вероятни прекъсвания на електроподаване и на телефонни линии;
- вероятни прекъсвания на участъци от транспортната инфраструктура, поради свличания и слягания на почва, срутвания на скални късове и др.;
- вероятни са пожари в ограничени размери.

1.2.2.2.1. Сценарий (максимално вероятен) за земетресение с магнитуд 7 – 8 по скалата на Рихтер.

При земетресения с магнитуд над седма степен и интензивност 9-та степен в епицентралната област се наблюдават смесени ефекти от земетръсното въздействие върху хора, сгради и природна среда.

В резултат на сеизмичното въздействие е възможно възникване на следната обстановка:

- човешки жертви и затрупани хора, нуждаещи се от спасяване;
- пълни, силни, частични и слаби разрушения на сградния фонд;
- значителна част от населението ще остане без подслон, нуждаещо се от настаняване и всестранно осигуряване;
- необходимост от медицинско обслужване, от подслон, завивки, дрехи, храни и вода, осветителни и отоплителни източници;
- нарушаване на електро-, водо- и газоподаване;
- активизиране на свлачища;

- възникване производствени аварии и аварии по тръбопроводи, в резултат на което може да се получи химическо замърсяване;
- създаване на сложна пожароопасна обстановка;
- повишен риск от автопроизшествия;
- получаване на повреди в хидротехническите съоръжения и възникване на опасност от наводнения;
- нарушаване на транспортната инфраструктура, предизвикани от разрушения на пътни съоръжения – (мостове, надлези, тунели, изкривявания на ж.п. линии и др.) - неизползваеми транспортни артерии;
- възникване на епидемии сред населението и животните.

Последствия – няма данни, но ще са значителни социални, икономически, за инфраструктурата и за околната среда.

1.2.2.3. Сценарии за свлачище, срутище, ерозия

Свлачищата, срутванията и ерозионните процеси са неблагоприятни геодинамични процеси, които нарушават нормалното функциониране на инфраструктурата, състоянието на поземления и сграден фонд, тяхната цялост и експлоатация. Те носят не само материален, но и социален риск, свързан със значителните последици от тях.

Към 31.12.2018 г. на територията на община Бяла Слатина е регистриран от Геозащита един свлачищен участък и са установени /нерегистрирани от Геозащита/ два свлачищни участъци (Приложение № 17).

В най-тежко положение, вследствие на свлачища, могат да се окажат участъци от републикански път II-13 /района на баира преди бившата Асфатна база/ и част от пътното платно на общински път VRC1013 - / II - 13/ Бяла Слатина - Бърдарски геран.

В резултат на свлачищни процеси е възможно създаване на следната обстановка:

- разрушаване на пътна инфраструктура и обекти в района на свлачището;
- човешки жертви и затрупани хора, нуждаещи се от спасяване.

1.2.2.4. Сценарии за силна буря, градушка, снегонавяване, поледица

Разнообразният релеф и рязката промяна на температурата през зимата при обилни снеговалежи, съпроводени със силен вятър довеждат до бедствени ситуации. Образуват се снежни преспи по пътищата, поледици, обледяват се далекопроводи и открити съобщителни съоръжения. Вследствие снежните бури и снегонавявания някои населени места остават с нарушено електро- и водоснабдяване, снабдяване с храна, фураж и с прекъснати транспортни и телефонни връзки.

При обилен снеговалеж, спадане на температурите и силен вятър, на територията на общината е възможно да възникне сложна обстановка и сериозно да бъде затруднено движението по пътищата.

Продължителни снеговалежи, силен вятър и ниски температури могат да доведат до обледяване на електропреносната мрежа. Вследствие на получената тежест са възможни скъсвания на електропроводи, което ще наруши електроснабдяването за промишлени и битови нужди. Ще бъде нарушено и водоснабдяването. Редица населени места могат да се окажат в бедствено положение.

Щети на селското стопанство ежегодно нанасят градушките.

1.2.2.5. Сценарии за високи температури, продължителни суши

На територията на общината се създават условия за възникване на продължителни засушавания, които могат да нанесат значителни материални щети.

Силните засушавания дават отрицателно влияние върху източниците за питейна вода, които не се използват навсякъде целесъобразно. Засушаването през последните години се очертава като един от основните проблеми в общината.

1.2.2.6. Сценарии за разлив на опасни вещества

През територията на общината преминават транспорти средства, превозващи пожаро- и взривоопасни, силно отровни и др. вещества, които при катастрофа създават условия за замърсяване на околната среда и са заплаха за живота и здравето на населението.

Разлив на опасни вещества може да се получи и при промишлена авария - внезапна технологична повреда на машини, съоръжения и агрегати или извършване на дейности с рискови вещества и материали в производството, обработката, използването, съхранението, натоварването, транспорта или продажбата, когато това води до опасност за живота или здравето на хора, животни, имущество или околна среда.

При авария с изтичане на опасни химически вещества в зависимост от количеството на веществото и метеорологичните условия е възможно образуването на различни по размери огнища на химическо заразяване от хлор, въглеродни, азотни и серни окиси, цианиди и въглеводороди.

При транспортни произшествия и технологични аварии в обекти, работещи с нефт, нефтени продукти и природен газ ще се създадат условия за замърсяване и реална опасност за населението.

1.2.2.7. Сценарии за големи транспортни произшествия

Транспортно произшествие е събитие, с голяма вероятност за възникване на територията на общината. Възниква в процеса на движение на превозни средства и предизвиква нараняване или смърт на хора и/или нанася повреди на превозни средства, транспортна инфраструктура, товар или други материални щети.

1.2.2.8. Сценарии за горски пожари и пожари в земеделски територии

На територията на община Бяла Слатина, пожари могат да възникнат в горски масиви с нанасяне на значителни материални и екологични щети.

Изготвен е План за защита на горските територии от пожари в община Бяла Слатина. Планът ежегодно се актуализира и одобрява от Регионална дирекция по горите - Берковица и от Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ - Враца.

Рискови пожароопасни райони в общината са в землищата на с. Тлачене, с. Враняк и с. Търнава.

Пожар може да бъде предизвикан от гръмотевични бури, умишлен или създаден при нарушаване на технологичната дисциплина в обектите.

1.2.2.9. Сценарии за животинска епидемия.

Опасностите се определят от съществуващите производствено-икономически условия и структура на селското стопанство, географското разположение на общината, което дава възможност за контакти с животни в различни полоси, преминаването на важни пътни артерии през територията на общината, международната епизоотична обстановка, недостатъчният контрол при търговията и вносно-износния режим с живи животни и продукти от животински произход.

Огнища на биологично заразяване са териториите с намиращите се на тях животни, съоръжения и околната среда, подложени на непосредственото въздействие на бактериалните агенти и токсини, които са в състояние да бъдат източници на разпространение на инфекциозни заболявания сред животните.

Възникването на огнища на биологично заразяване може да стане чрез вдишване на заразен въздух, употреба на заразени хранителни продукти и вода, чрез ухапване от заразени насекоми, кърлежи или гризачи, а също и при установяване на контакт с болни животни или заразени предмети. Чрез въздушни маси може да бъде пренесена популация от насекоми. Биологично заразяване може да възникне и след наводнение или продължително засушаване. Не са изключени и терористични действия, като най-често се заразяват водоизточници, складови помещения, фуражи, земеделски площи и др.

Тежестта на последствията от биологично заразяване в резултат на развили се епизотии на територията на общината, се изразява в последствия за хора и животни и за околната среда.

1.2.2.10. Сценарии за човешка пандемия

Огнища на биологично заразяване са териториите с намиращите се на тях хора, съоръжения, материални ценности и околната среда, подложени на непосредственото въздействие на бактериалните агенти и токсини, които са в състояние да бъдат източници на разпространение на инфекциозни заболявания сред хората.

Възникването на огнища на биологично заразяване може да стане чрез вдишване на заразен въздух, употреба на заразени хранителни продукти и вода, чрез ухапване от заразени насекоми, кърлежи или гризачи, а също и при установяване на контакт с болни хора или заразени предмети. Чрез въздушни маси може да бъде пренесена популация от насекоми. Биологично заразяване може да възникне и след наводнение или продължително засушаване. Не са изключени и терористични действия, като най-често се заразяват водоизточници, складови помещения и др.

Тежестта на последствията от биологично заразяване в резултат на развили се пандемии на територията на общината, се изразява в последствия за хора и и за околната среда.

1.2.2.11.1. Сценарий за завишен радиационен фон вследствие на авария в АЕЦ

При авария в АЕЦ извън пределите на страната или в АЕЦ „Козлодуй“, която е съпроводена с изхвърляне на радионуклиди в околната среда, в зависимост от метеорологичните условия е възможно част от замърсените радиоактивни въздушни маси да достигнат и замърсят територията на общината.

АЕЦ „Козлодуй“ – експлоатират се 5 и 6 блок с реактори от тип WWER -1000 и мощности по 1000 MW.

Таблица10 . Атомни централи, намиращи се близо до Р. България:

№	Страна	Брой	Мощност MW	Местоположение	Вид реактор
1.	Румъния	2	1440	Черна вода	CANDU
2.	Словения	1	632	Кршко	PWR
3.	Украйна	9	953	Южна Украйна -3 Запорожие –5 Хмелницки -1	WWER-1000
4.	Унгария	4	x 400	Пакш-1,2,3,4	WWER-440

В резултат на радиоактивното замърсяване е възможно:

- многократно превишаване на естествения радиационен фон;
- вътрешно облъчване от вдишваните радиоактивни аерозоли и външно (при радиоактивно замърсяване на неувредена и увредена кожа и дрехите) на населението;
- замърсяване на почвата, селскостопанските култури, растителността, животните, водата, въздуха и храните.

Утежняване на радиационната обстановка и допълнителни замърсявания ще се получат при валежи. В този случай основното замърсяване ще бъде във водните басейни, подпочвените води, питейните водоизточници.

Създаването на обстановка на радиоактивно замърсяване налага:

- въвеждане на режим на поведение и действие на населението в условия на повишена радиация;
- организиране и провеждане на защитни мерки, насочени главно към предотвратяване или намаляване външното и вътрешно облъчване на населението;
- усилен режим на радиационно наблюдение;
- мониторинг на замърсяванията.

Последствия:

- Социални последствия – брой заболели – няма данни, очаква се да има заболели;
- Последствия за инфраструктурата – няма данни, не се очакват или малко вероятни;
- Икономически загуби – няма данни; очакват се загуби;
- Последствия за околната среда – няма данни, очакват се щети и разходи за възстановяване.

1.2.2.11.2. Сценарий за авария с източник на йонизиращи лъчения

Радиоактивно замърсяване на територията на общината може да възникне при дейности с ядрени материали и радиоактивни източници, които могат да доведат до възникване на авария на място, което предварително не може да бъде предвидено и определено, като превоз на ядрени материали и радиоактивни вещества, дейности с гама-дефектоскопи и други преносими опасни източници, включително дейности с опасни източници, придобити незаконно (обектите, съоръженията и дейностите се категоризират в рискови категории – в случая, рискова категория IV, съгласно Наредбата за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария, обн. ДВ. бр.94 от 29 Ноември 2011г.).

В случая приемаме, че инцидента или аварията се случват в гъсто населен район.

Определят се зона за сигурност на разстояние, на което измерената мощност на дозата е три пъти естествения радиационен фон и зона за контролиран достъп на разстояние, на което започва завишаване на измерената мощност на дозата.

В резултат на радиоактивното замърсяване е възможно:

- многократно превишаване на естествения радиационен фон;
- вътрешно облъчване от вдишваните радиоактивни аерозоли и външно (при радиоактивно замърсяване на неувредена и увредена кожа и дрехите) на населението;
- замърсяване на почвата, сградите, растителността, водата, въздуха и храните.

Създаването на обстановка на радиоактивно замърсяване налага:

- дозиметричен контрол на напускащото население и техника зоната за сигурност;
- деконтаминация;
- организиране и провеждане на защитни мерки, насочени главно към предотвратяване или намаляване външното и вътрешно облъчване на населението;
- усилен режим на радиационно наблюдение;
- мониторинг на замърсяванията.

Последствия:

- Социални последствия – брой заболели – няма данни, очаква се да има заболели;
- Последствия за инфраструктурата – няма данни, не се очакват или малко вероятни;
- Икономически загуби – няма данни; очакват се загуби;
- Последствия за околната среда – няма данни, очакват се щети и разходи за възстановяване.

1.2.2.12. Сценарии за прекъсване на доставките на основна стока/услуга.

1.2.2.12.1. Сценарий за прекъсване на доставките на вода.

При авария или природно бедствие могат да бъдат прекъснати доставките на вода за промишлени, питейни и битови нужди.

Последствия - няма данни, очаква се да има заболели;

Икономически загуби - няма данни; очакват се загуби.

1.2.2.13. Опасност от терористична дейност

В Община Бяла Слатина има изготвен План за противодействие на тероризма и защитата при терористична дейност, в изпълнение изискванията на чл. 5 от Закона за управление и функциониране на системата за защита на националната сигурност, чл. 6, ал. 3 от Закона за противодействие на тероризма, т. 2 от Решение № 669 на Министерски съвет от 02. 11. 2017 г. и т. 6 от Националния план за противодействие на тероризма. Планът на Община Бяла Слатина е съгласуван от съответните институции, съгласно изискванията на Закона за противодействие на тероризма, утвърден от Кмета на Община Бяла Слатина и приет от Общински съвет Бяла Слатина с Решение № 540 от Протокол № 32/31.01.2018 г.

1.2.3. Анализ на вредните последствия

Идентифициране на областите на вредните последствия за всяка от опасностите, съгласно списъка по т.1.2.1 е представено в следващата Таблица 11.

Таблица 11. Рискове и области на вредните последствия

Източник на риск	Области на вредните последствия			
Опасности	Социални последствия (С)	Последствия за инфра-структурата (И)	Икономически загуби (З)	Последствия за околната среда (О)
1. Речни наводнения	*	*	*	*
2. Скъсване на язовирна стена	*	*	*	*
3. Земетресения	*	*	*	
4. Свлачища	*	*	*	*
5. Срутища	*	*	*	*
6. Ерозия		*	*	*
7. Силни бури			*	
8. Градушки			*	
9. Снегонавявания			*	
10. Поледици	*		*	
11. Високи температури	*		*	*
12. Продължителни суши	*		*	*
13. Разлив на опасни вещества			*	*
14. Големи транспортни произшествия	*		*	
15. Горски пожари			*	*
16. Пожари в земеделски територии;			*	*
17. Животинска епидемия			*	*
18. Човешка пандемия	*		*	*
19. Завишен радиационен фон вследствие на авария в АЕЦ	*		*	*
20. Авария с източник на йонизиращи лъчения	*		*	*
21. Прекъсване на доставките на основна стока/услуга			*	

1.3. Качествен анализ на рисковете на територията на община Бяла Слатина.

Анализът на риска има за цел да раздели приемливите рискове от значителните рискове. Той включва разглеждане на източниците на рискове, последствията от тях и вероятността за възникване на тези последствия.

1.3.1. Критерии на последствията

Таблица 12 . Критерии на последствията

Ниво	Описание	Детайлно описание
1	Незначителни	Няма ранени, малко или никакви щети, малки финансови загуби.
2	Малки	Необходимост от оказване на първа помощ, малки щети по сградите, средни финансови загуби.
3	Умерени	Необходимост от медицинско лечение на пострадалите, умерени щети по сгради и по инфраструктурата, високи финансови загуби.
4	Големи	Значителни наранявания, високо ниво на щети по сгради и инфраструктура, големи финансови загуби.
5	Катастрофални	Смъртни случаи, повечето сгради и инфраструктура са сериозно повредени, огромни финансови загуби.

1.3.2. Критерии за вероятност

Таблица 13 . Критерии за вероятност

Ниво	Описание	Детайлно описание	Индикативен среден период на повторяемост	Индикативна честота
A	Много вероятно	Очаква се да възникне в повечето случаи. (Много документирани събития и доказателствени факти)	≤ 1 година	Един или повече пъти в годината
B	Вероятно	Вероятно е да възникне в повече-то случаи. (Много документирани събития. Случили се в близкото минало събития в други съпоста- вими области/общини/територии. Голяма възможност, причина или условие за възникване.)	≤ 10 години	Един или повече пъти на 10 години
C	Възможно	Може да възникне в даден момент. (Малък брой докуентира-ни събития. Случили се в близкото минало събития в други съпоставими области/общини/те-ритории. Малка възможност, при-чина или условия за възникване.)	≤ 100 години	Един или повече пъти на 100 години
D	Малко вероятно	Може би ще възникне в даден момент. (Много малко документирани събития или доказателствени факти; Няколко случили се в близкото минало събития в други съпоставими области/общини/територии. Много малка възможност, причи-на или условия за възникване.)	≤ 1000 години	Един или повече пъти на 1000 години
E	Много рядко	Може да се случи само при изключителни обстоятелства. (Няма документирани събития или други доказателствени факти; Няма случвали се събития в други съпоставими области/общини/те-ритории. Изключително малка възможност, причина или условия за възникване.)	> 1000 години	По-малко от един път на 1000 години

1.3.3. Качествена матрица на риска

За представяне на качествената оценка на риска използваме матрица за анализ на риска, определена от два фактора: вероятност и последствия (Таблиците по-горе).

Качествената матрица за анализ на риска е получена от комбинацията на Таблиците по-горе. Нивата на риск в матрицата са модификация на матрицата на риска в БДС ISO 31010: „Управление на риска – методи за оценяване на риска".

Таблица 14. Качествена матрица за анализ на риска –

Вероятност	Последствия				
	1 Незначителни	2 Малки	3 Умерени	4 Големи	5 Катастрофални
A - Много вероятно	Умерено	Умерено	Високо	Екстремно	Екстремно
B - Вероятно	Ниско	Умерено	Високо	Високо	Екстремно
C - Възможно	Ниско	Умерено	Умерено	Високо	Високо
D - Малко вероятно	Ниско	Ниско	Умерено	Умерено	Умерено
E - Много рядко	Ниско	Ниско	Ниско	Умерено	Умерено

Таблица15. Качествен анализ на рисковете и класификация.

Източник на риск	Критерии за вероятност, (Ниво - описание)	Критерии за последствията, (Ниво - описание)	Качествена оценка на риска, (Ниво)
1. Речни наводнения	B - Вероятно	3 – Умерени	Високо
2. Скъсване на язовирна стена	C - Възможно	3 - Умерени	Умерено
3. Земетресения	D – Малко вероятно	3 – Умерени	Умерено
4. Свлачища	C - Възможно	2- Малки	Ниско
5. Срутища	E- Много рядко	2 - Малки	Ниско
6. Ерозия	E – Много рядко	2 - Малки	Ниско
7. Силни бури	B – Вероятно	3 - Умерени	Умерено
8. Градушки	A – Много вероятно	3- Умерени	Умерено
9. Снегонавявания	A – Много вероятно	3 - Умерени	Умерено
10. Поледици	C - Възможно	2 - Малки	Ниско
11. Високи температури	B - Вероятно	2 - Малки	Ниско
12. Продължителни суши	C - Възможно	2 - Малки	Ниско
13. Разлив на опасни вещества	E – Много рядко	2 – Малки	Ниско
14. Големи транспортни произшествия:	B – Вероятно	3 – Умерени	Умерено
14.1. Автотранспортни	B - Вероятно	3 - Умерени	Умерено
14.2. Железопътни	E – Много рядко	1 - Незначителни	Ниско
15. Горски пожари	C - Възможно	2 – Малки	Ниско
16. Пожари в земеделски територии	B - Вероятно	3 - Умерени	Високо
17. Животинска епидемия;	E – Много рядко	3 – Умерени	Ниско
18. Човешка пандемия	E – Много рядко	4 – Големи	Ниско

19. Завишен радиационен фон вследствие на авария в АЕЦ	С - Възможно	3 - Умерени	Умерено
20. Авария с източник на йонизиращи лъчения	D – Малко вероятно	3 - Умерени	Умерено
21. Прекъсване на доставките на основна стока/услуга			
21.1. Водоснабдяване	С - Възможно	1 - Незначителни	Ниско
21.2. Топлоснабдяване	С - Възможно	1 - Незначителни	Ниско

Вследствие на извършения анализ на риска и степенуване на всяка една от опасностите по отношение на нивото на риск, ОбСНРБ взе решение за по-нататъшно преценяване на рисковете с нива „Умерено“ и „Високо“.

1.4. Преценяване и приоритизиране на рисковете

Приоритизирането на рисковете за община Бяла Слатина е представено в Таблица (Приложение № 18), като е използван примерния шаблон за оценка на риска от „Указания за разработването и готовността за изпълнението на плановете за защита при бедствия“ на Съвета за намаляване на риска от бедствия към Министерския съвет.

В следствие на получените числови стойности в процеса на „преценяване на риска“ по критериите „Сериозност“, „Управляемост“ и „Нарастване“, опасностите идентифицирани на територията на общината са подредени в низходящ ред в следващата таблица.

Таблица 16 .

№	Опасности	Крайна числова стойност от таблица 18
1.	Земетресения	8,7
2.	Речни наводнения	13,8
3.	Скъсване на язовирна стена	9,2
4.	Авария с източник на ЙЛ	9.3
5.	Автотранспортни катастрофи	11,1
6.	Човешка пандемия	10,6
7.	Свлачища	7.0
8.	Горски пожари	10,0
9.	Високи температури	7.7
10.	Силни бури	10,5
11.	Пожари в земеделски територии	6.6
12.	Продължителни суши	8,4
13.	Поледици	9,3
14.	Разлив на опасни вещества	6.5
15.	Завишен радиационен фон вследствие на авария в АЕЦ	6.2
16.	Градушки	10,5
17.	Снегонавявания	9,9

Раздел III.
ПРЕВЕНЦИЯ

Разделът представя процесът, мерките и дейностите за превенция, с цел намаляване на риска от бедствия (рисковете определени в раздел ПРОФИЛА НА РИСКА, които касаят общността в общината и са от значение за СНРБ).

1. Цел на раздел „Превенция“

Целта на раздела е да представи рамката, насоките на СНРБ, структурите, ролите, отговорностите и процесите, които могат да бъдат приложени за въздействие върху рисковете и постигане на дългосрочно намаляване на риска от бедствия.

Съгласно изискванията на ЗЗБ за изпълнение на целите на Националната и Областната програми за намаляване на риска от бедствия, и във връзка с намаляване на рисковете, определени с общинския ПЗБ, се разработва общинска програма за намаляване на риска от бедствия. Общинският съвет за намаляване на риска от бедствия разработва и координира изпълнението на общинска програма за намаляване на рисковете от бедствия (чл. 64б и 65а ЗЗБ).

2. Основни компоненти на раздел „Превенция“

2.1. Принципи и критерии за намаляване на риска от бедствия чрез превенция:

- специфичност – дейностите по изпълнение на мерките, определени в раздела е насочена към конкретна област за подобрение;
- измеримост – резултатите от изпълнението на дейностите може да бъде количествено измерен;
- отговорност – ясно определени отговорни институции за изпълнението на дейностите;
- реалистичност – резултатите от изпълнението на дейностите следва да са постижими с наличните ресурси;
- времева обвързаност – ясно е посочено кога ще бъдат изпълнена дейностите.
- наблюдение и контрол по изпълнението на дейностите за намаляване на риска от бедствия.

2.2. Мерки и дейности за превенция, с цел намаляване на рисковете, приоритизирани в раздел ПРОФИЛ НА РИСКА.

2.2.1. Земетресение

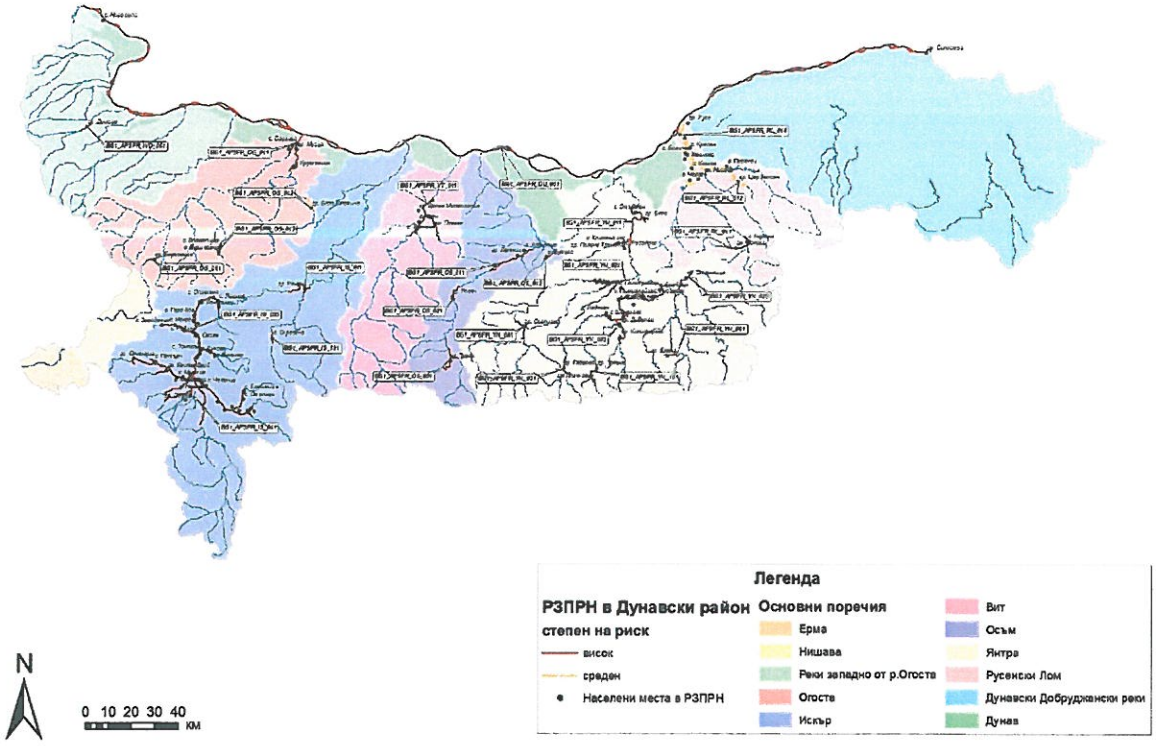
- спазване изискването на Наредба № РД-02-20-2 от 27 януари 2012 г. за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони (Обн. ДВ. бр.13 от 14 Февруари 2012 г.), проектирането на сгради, съоръжения, комуникации и други обекти да се осъществява със съответния сеизмичен коефициент Кс за населеното място;
- включване в подробните устройствени планове на застрашените територии, съгласно картите за сеизмичен риск, след изготвянето им по реда на Наредбата за условията, реда и органите за извършване на анализ, оценка и картографиране на рисковете от бедствия (Обн. ДВ. бр. 84 от 2 ноември 2012 г.);
- подготовка на населението за реагиране при земетресение - организира се от кметовете на общините чрез предоставяне на информация по подходящ начин и се подпомага от органите на изпълнителната власт в рамките на своята компетентност чрез поддържане на информация на интернет страницата си за намаляване на риска от бедствия и за начините на поведение, и за защитните мерки, съгласно изискването на чл. 17 от Закона за защита при бедствия (Обн. ДВ. бр.102 от 19 Декември 2006г.)
- обучение в системата на предучилищното и училищното образование и в системата на висшето образование, съгласно изискването на чл. 16 от Закона за защита при бедствия;
- подготовка на съставните части на единната спасителна система чрез провеждане на тренировки и учения.

2.2.2. Речни наводнения

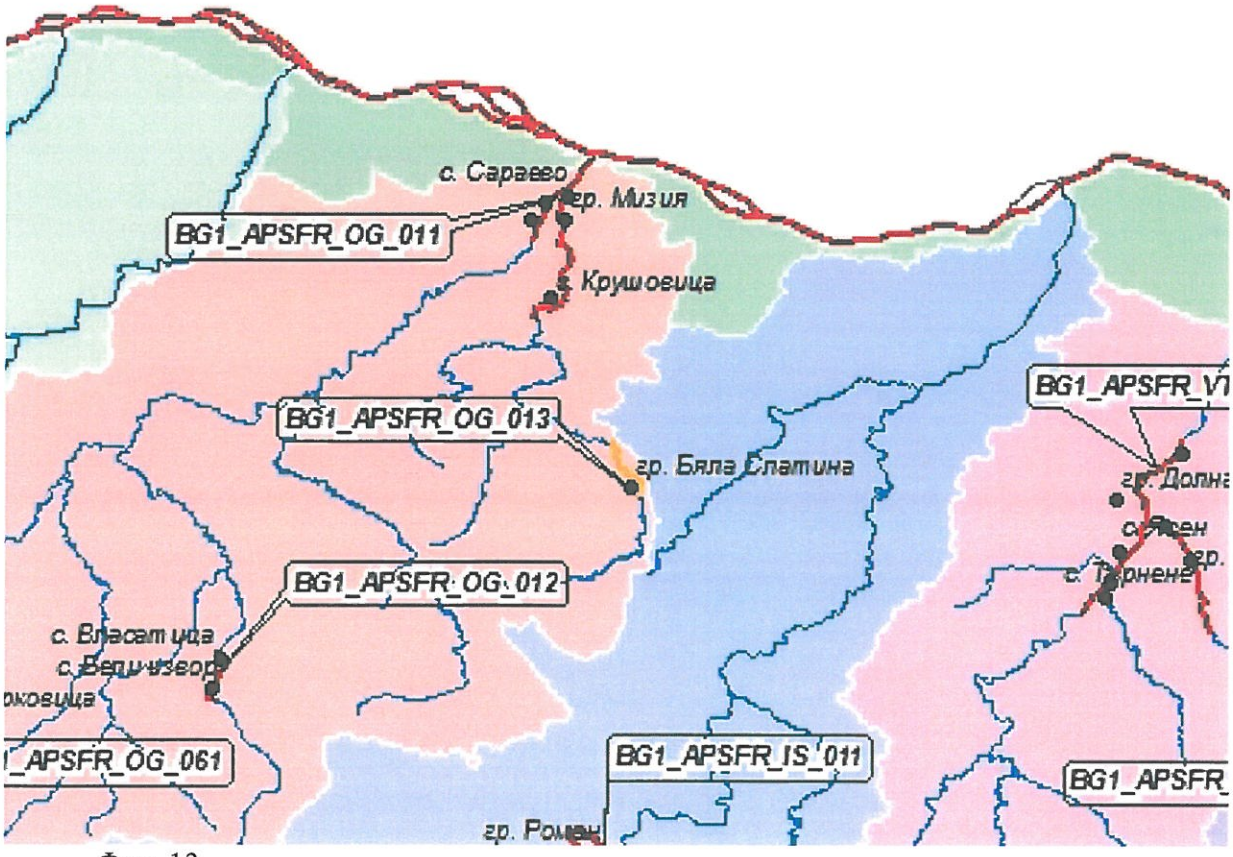
Прилагането на мерки за предотвратяване и ограничаване на щетите, нанесени от природните наводнения се провеждат в съответствие с Плана за управление на риска от наводнения (2016-2021) за районите с риск от наводнения, съгласно извършеното картографиране по реда на Глава девета „Защита от вредното въздействие на водите“ от Закона на водите (Обн. ДВ. бр.67 от 27 Юли 1999г.).

Съгласно картите на районите с риск от наводнение, на територията на община Бяла Слатина е определен 1 район със значителен потенциален риск от наводнения: участък от река „Скът“ – гр. Бяла Слатина.

Райони със значителен потенциален риск от наводнения по чл. 146г от ЗВ
в Дунавски район за басейново управление

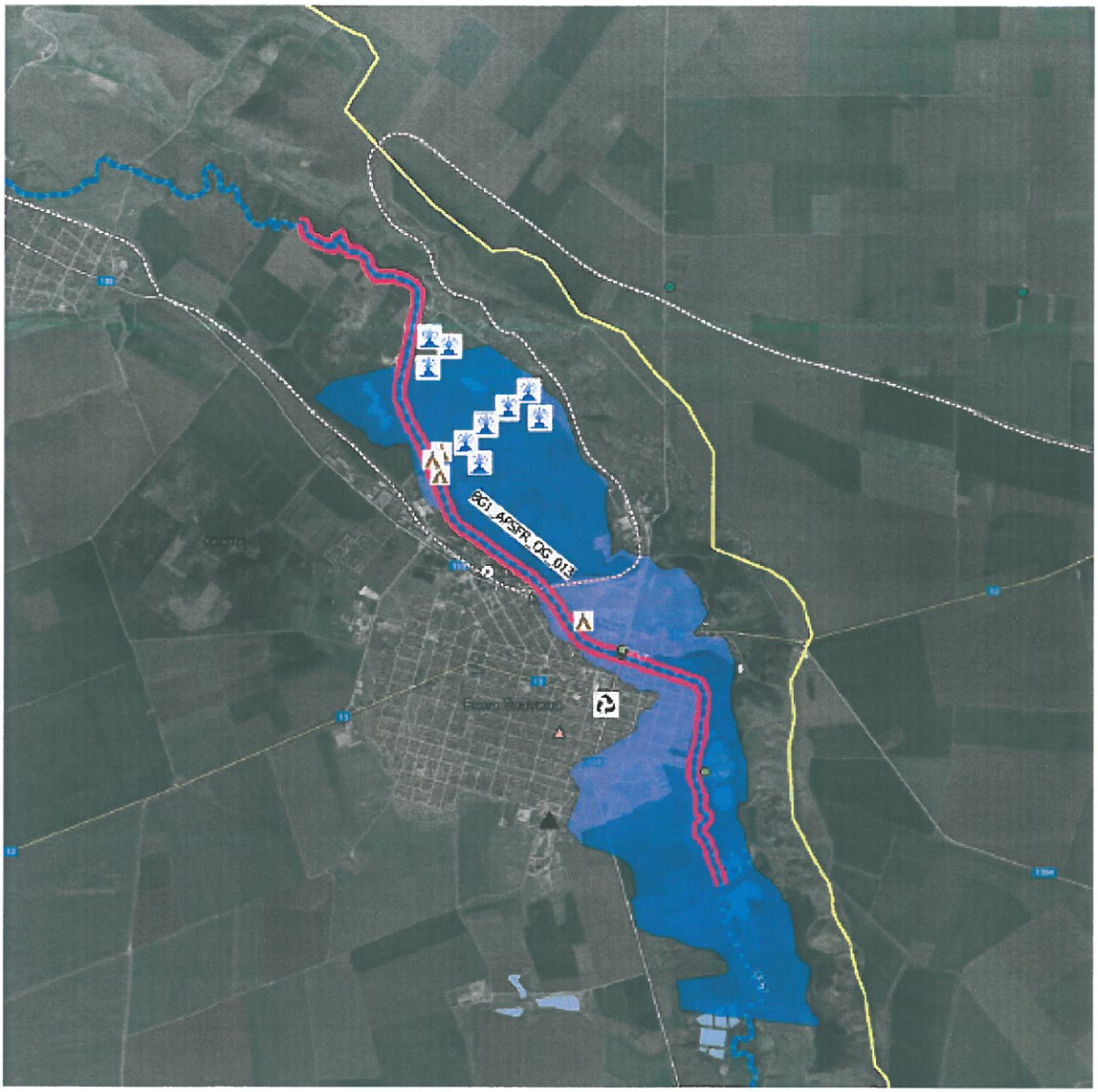

Фиг. 12

Фиг. 13

РЗПРН: BG1_APSFR_OG_013 (р.Скът при гр.Бяла Слатина)

Моделирана залята площ при град Бяла Слатина, съгласно ПОРН

Легенда: залята урбанизирана площ (лилаво), залята неурбанизирана площ (синьо)

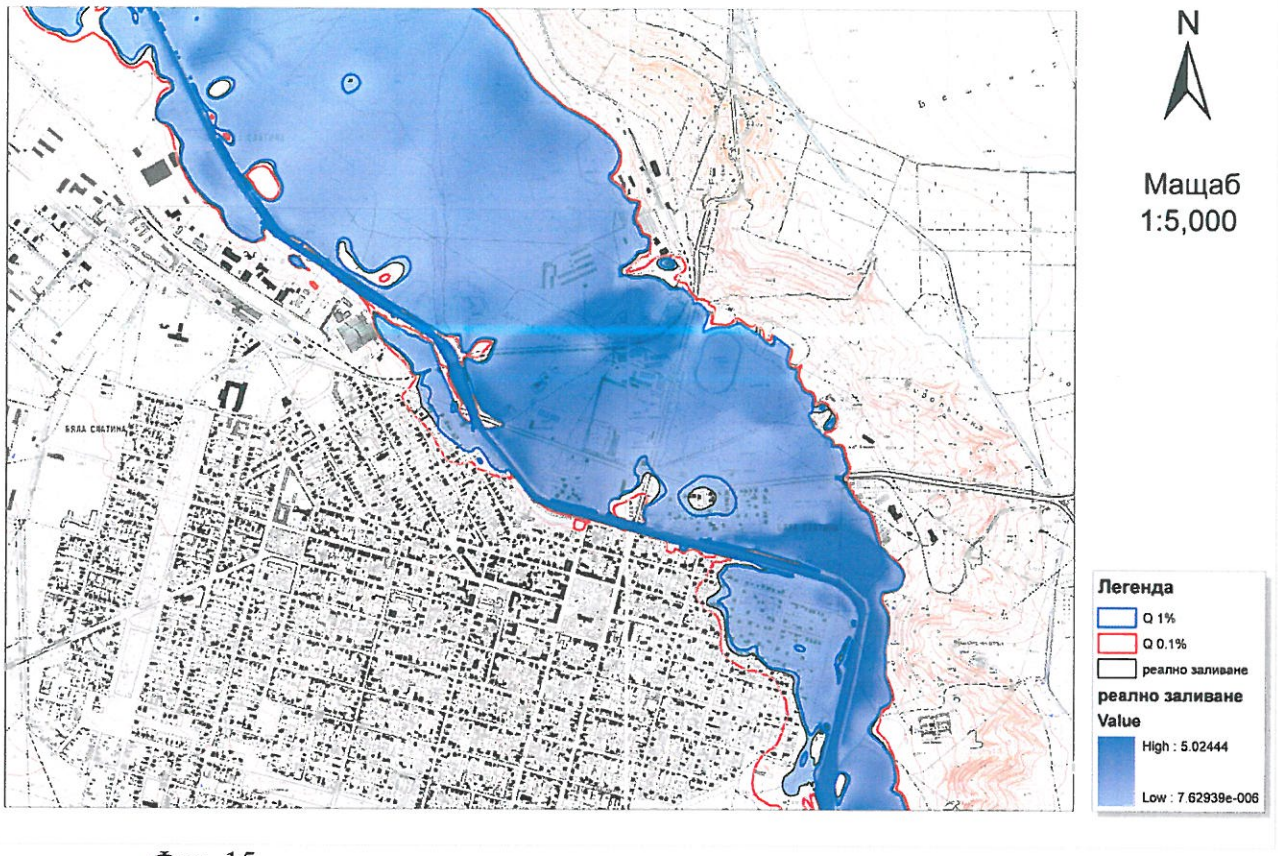
Обосновка в ПОРН относно класифицирането на района като РЗПРН

Обхваща поречието на р.Скът в землищните граници на гр.Бяла Слатина и е с дължина около 7.3км. Класифицирането на риска е направено единствено на база моделиране на потенциално бъдещо наводнение. Средният риск е определен на база критерия за засегнати жители, като в рамките на потенциалната заливна зона броя им е изчислен на 2644 души. В същата категория „Човешко здраве", но с нисък риск са класифицирани засегнатите източници за водоснабдяване – общо седем ШК. Среден риск има по критерия за селищни канализация – общо два елемента (СК и ГК). Нисък риск има по критерия за засегнати елементи на пътната инфраструктура, в т.ч. участък от път втори клас номер 13 и теснолинейна ж.п. линия, както и района на ж.п. гарата. В близост до границата на потенциалната залята територия се намира и предприятие от групата на IPPC - инсталация за трансестерификация на растителни масла за производство на био дизел на Агростил 2003, но моделирането показва че е извън зоната на заплаха.

Фиг. 14

Карта на залятите територии - гр. Бяла Слатина
01.08.2014г. - 02.08.2014г.

Приложение 2

Фиг. 15

2.2.2.1. Мерки за намаляване на риска от наводнения, касаещи участъка.

- повишаване на подготвеността на населението за наводнения;
- познаването на опасността, вкл. всичките й важни параметри, като тип на наводненията, вероятност, интензивност (размери, скорост на вълната) и разпространение на въздействието;
- навременни предупреждения и прогнози.

2.2.2.2. Мерки за намаляване на риска от наводнения за участък р. Скът при гр. Бяла Слатина - избран сценарий с вероятност 1 % (100 г.): участък с дължина 7,3 км., жилищни райони - 191,77 дка, транспортна инфраструктура – 55,01 дка., индустрия – 22,49 дка. :

- постоянен мониторинг на застрояването в близост до заливаемите зони;
- премахване на незаконни постройки, подприщващи съоръжения, огради, складирани материали и други намиращи се в границите на речните легла или дерета;
- ефективно управление на водните нива на язовирите, вливащи се в р. „Скът“. Недопускане на преливане през короната на стената при поройни валежи;
- прилагане и актуализация на аварийните планове;
- изграждане на нови корекции;
- надграждане на диги.
- почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна;
- реконструкция и ремонт на язовири при необходимост

2.2.3. Наводнения от скъсване на язовирна стена:

- изпълнение на мерки за поддържане на язовирните стени и съоръженията към тях в изправно техническо състояние и осигуряване на безопасната им експлоатация;
- контрол за готовността за безопасна експлоатация на язовирите, язовирните стени и съоръженията към тях по реда на Глава девета „Защита от вредното въздействие на водите“ от Закона на водите;

- повишаване на подготвеността на населението и познаване на опасността;
- прилагане и актуализация на аварийните планове

2.2.4. Завишен радиационен фон вследствие на авария в АЕЦ и авария с източници на йонизиращи лъчения (ИЙЛ):

- познаването на опасността от страна на компетентните органи и населението;
- обучение на населението за действие при повишена радиация;
- познаване на външния авариен план на АЕЦ „Козлодуй", разработен съгласно изискването на Глава осма „Аварийно планиране и аварийна готовност" от Закона за безопасно използване на ядрената енергия (ЗБИЯЕ)(Обн. ДВ. бр. 63 от 28 Юни 2002 г.);
- поддържане на актуални аварийни планове на обектите, работещи с ИЙЛ, разработени съгласно изискването на Глава осма „Аварийно планиране и аварийна готовност" от ЗБИЯЕ;
- разработване и поддържане на план за защита при ядрена или радиационна авария като приложение към общинския план за защита при бедствия по чл. 9 от ЗЗБ;
- провеждане на учения и тренировки на общинския щаб за изпълнение на плана;
- непрекъснат контрол на радиационния гама-фон на територията на общината чрез системата за мониторинг на ГДПБЗН – МВР (Приложение № 21);
- контрол при използването на ядрената енергия и йонизиращите лъчения съгласно глава пета от ЗБИЯЕ.

2.2.5. Автотранспортни катастрофи

- Контрол безопасността на движение по пътищата;
- Контрол здравословното състояние на водачите на МПС;
- Контрол техническото състояние на МПС
- Контрол състоянието на пътната настилка и пътната маркировка.

2.2.6. Човешка пандемия

- Провеждане на информационни кампании за факторите и условията за биологично заразяване на територии с намиращите се на тях хора, съоръжения, материални ценности и околна среда, подложени на непосредствено въздействие на бактериални агенти и токсини, които са в състояние да бъдат източници на разпространение на инфекциозни заболявания сред хората.
- Провеждане на информационни кампании за пътища за възникване на огнища и разпространение на биологично заразяване - чрез вдишване на заразен въздух, употреба на заразени хранителни продукти и вода, чрез ухапване от заразени насекоми, кърлежи или гризачи, а също и при установяване на контакт с болни хора или заразени предмети. Чрез въздушни маси може да бъде пренесена популация от насекоми. Биологично заразяване може да възникне и след наводнение или продължително засушаване. Не са изключени и терористични действия, като най-често се заразяват водоизточници, складови помещения и др.
- Разяснителни кампании за вероятната тежест на последствията от биологично заразяване в резултат на развили се пандемии на територията на общината, изразяваща се в последствия за хора и за околната среда.

2.2.7. Свлачища

- постоянен мониторинг на активността на свлачищните процеси;
- обезопасяване или премахване на обекти, намиращи се в границите на свлачищните процеси;
- прилагане и актуализация на аварийните планове;
- изграждане на укрепителни съоръжения за ограничаване или спиране на свлачищните процеси;

2.2.8. Горски пожари и пожари в земеделски територии

- провеждане на кампании за пожарна безопасност в горските територии и земеделските земи;
- информационно–разяснителна дейност чрез използване на подходящи средства;
- превантивни мерки при настъпване на пожароопасните сезони.

2.2.9. Разлив на опасни вещества

- поддържане на актуални аварийни планове на обектите с висок и нисък рисков потенциал по ЗООС и чл. 35 от ЗЗБ;
- контрол на обектите, работещи и съхраняващи опасни вещества по ЗООС и ЗЗБ;
- подмяна или ремонт на морално остарели инсталации, съоръжения и цистерни;
- обучение на служителите, провеждане на тренировки и учения.

2.2.10. Високи температури, силни бури, продължителни суши, поледици и снегонавявания са природни явления, за които текущото ниво на превенция на риска е високо, поради точните метеорологични прогнози.

2.3. Източници на финансиране за изпълнение на мерките.

2.3.1. Държавен бюджет.

2.3.2. Общински бюджет.

2.3.3. Бюджет на собственик на съоръженията.

2.3.4. Финансиране на превантивни дейности и дейности по подготовка за реагиране от общинската програма за намаляване на риска от бедствия по чл. 6д и чл. 65б от Закона за защита при бедствия като допълващо финансиране към одобрения бюджет на съответния компетентен орган и/или към осигурените средства от други източници по реда на Правилника за организацията и дейността на Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет.

2.3.5. Използване на възможностите на застраховането.

2.3.6. Използване на европейски структурни и инвестиционни фондове.

2.4. Връзка с Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия (НСНРБ) и планиращите документи.

Изпълнението на определените мерки в раздела „Превенция“ са насочени към реализиране на стратегически цели на НСНРБ:

- постигане на устойчивост на обществото при бедствия;
- изграждане на капацитет за управление на риска от бедствия на всички административни нива на управление;
- постигане на съгласуваност при провеждане на политиките за устойчиво развитие, адаптиране към промените в климата и намаляване на риска от бедствия;
- постигане на устойчивост на финансирането на защитата при бедствия.

За изпълнение на целите на Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия на национално, областно и общинско ниво се разработват Национална програма, областни и общински програми за намаляване на риска от бедствия.

За изпълнение на целите на Националната програма за намаляване на риска от бедствия и във връзка с намаляване на рисковете, определени с общинския план за защита при бедствия, се разработват общински програми за намаляване на риска от бедствия.

Годишните планове за изпълнение на Общинската програма за намаляване на риска от бедствия ще включват дейности за изпълнение на мерките, определени в раздела, бюджет, срок за реализация, очаквани резултати, индикатори за изпълнение и отговорни институции.

Раздел IV.
ГОТОВНОСТ

1. Цел и основни компоненти на раздел „Готовност“

1.1. Цел на раздела - да се извърши преглед на текущите нива на организационна готовност на съставните части на ЕСС и готовността на населението.

Съгласно ЗЗБ, "Готовност" са знанията и способностите на държавни структури, организации, общности и хора, които спомагат за предвиждането, реагирането и ликвидирането

на последствията от вероятни, неизбежни, случващи се или случили се бедствия, постигнати в резултат на предварително предприети действия.

В раздела е описана готовността за справяне с бедствия, включваща планиране, обучение, тренировки на съставните части на ЕСС и населението.

1.2. Основни компоненти:

1.2.1. Текущи нива на готовност на съставните части на ЕСС и готовността на населението (Таблица 17), въз основа на получените резултати за „Готовност“ в раздел II „Профил на риска“.

Основните съставни части на единната спасителна система (ГДПБЗН - МВР, ОДМВР, БЧК и центровете за СМП) осигуряват непрекъсната готовност за приемане на съобщения при възникване на бедствия, тяхната оценка и незабавни действия.

На територията на община Бяла Слатина държавни структури и организации, поддържащи готовност за реагиране при бедствия, са специализираните институции, поддържащи оперативна готовност за действие при необходимост: Общинска администрация, РУ МВР, РСПБЗН, МБАЛ, ЧЕЗ, ВиК, Районна пътна служба, Ветеринарна лечебница, ОП „Чистота и строителство“. Ръководителите на специализираните институции са и членове на Общинския щаб за изпълнение на Общинския план за защита при бедствие и на Общинския съвет за намаляване на риска от бедствия. При необходимост се отзовават на помощ с техника и личен състав, и представители на частния бизнес от общината.

Таблица 17. Описание на текущите нива на готовност на съставните части на ЕСС и готовността на населението.

Опасности	Текущо ниво на готовност на съставните части на ЕСС	Текущо ниво на готовност на населението
Земетресения	средно	средно
Речни наводнения	високо	средно
Скъсване на язовирна стена	високо	средно
Авария с източник на ЙЛ	ниско	ниско
Автотранспортни катастрофи	високо	средно
Човешка пандемия	високо	средно
Железопътни катастрофи	високо	средно
Свлачища	високо	средно
Горски пожари	високо	средно
Високи температури	високо	средно
Силни бури	високо	средно
Пожари в земеделски територии	високо	средно
Продължителни суши	високо	средно
Поледици	високо	средно
Разлив на опасни вещества	средно	ниско
Завишен радиационен фон вследствие на авария в АЕЦ	високо	средно
Градушки	високо	средно
Снегонавявания	високо	средно

1.2.2. Проблеми, които възникват от текущите нива на готовност, свързани със спецификата на района на действие на ОбСНРБ.

1.2.2.1. Готовност на съставните части на ЕСС – проблеми:

1.2.2.1.1. Липса на достатъчно сили и средства за адекватна намеса при бедствия (сили и средства на ЕСС, доброволци и др.);

1.2.2.1.2. Персоналът за координация при реагиране и възстановяване не е подходящо обучен за ефективно изпълнение на задълженията си;

1.2.2.1.3. Координацията между съставните части на ЕСС в случай на бедствия не е на необходимото ниво;

1.2.2.2. Готовност на населението – проблеми:

1.2.2.2.1. Ниско ниво на обществена информираност за опасностите, възможните последствия и необходимите действия на населението, което не може да осигури ефективна готовност;

1.2.2.2.2. Нужда от повишаване на осведомеността на населението, с цел адекватно реагиране при ранно предупреждение и оповестяване при бедствия;

1.2.2.2.3. Липса на ключови показатели за готовността на населението (като съотношението на хората запасили се с достатъчно вода, храна, приспособления за готвене и подслон при бедствия).

1.2.3. Мерки за готовност, свързани с поддържането и подобряването на готовността, включващи планиране, обучение и тренировки:

1.2.3.1. Осигуряване на достатъчно сили и средства за справяне с възникналото бедствие;

1.2.3.2. Постигане на изискващото се ниво на взаимодействие и координация между участниците в реагирането и възстановяването при бедствия;

1.2.3.3. Осигуряване посрещането на първоначалните нужди на населението и участниците;

1.2.3.4. Повишаване информираността на населението.

1.2.4. Описание на методите и средствата, необходими за изпълнение на мерките:

1.2.4.1. Разработване на максимално-вероятни и тежки сценарии за бедствия в зависимост от определените рискове и преценка на необходимите сили и средства за справяне с тях;

1.2.4.2. Провеждане на обучения, тренировки и учения за подобряване на готовността за реагиране при бедствия, взаимодействието и координацията на органите на изпълнителната власт и съставните части на ЕСС;

1.2.4.3. Включване в ОбПЗБ на доставчиците на основни стоки/услуги на общинско ниво;

1.2.4.4. Провеждане на обучение на населението за рисковете от бедствия, начините на поведение и действие и за изпълнението на необходимите защитни мерки;

1.2.4.5. Подобряване информираността на населението и действията, които следва да предприемат според съответната опасност.

1.2.5. Задължения, подпомагащи планирането на готовността.

При възникване на бедствия съставните части на единната спасителна система организират и изпълняват дейностите съгласно плановете за защита при бедствия.

Планирането на защитата при бедствия се извършва на общинско, областно и национално ниво.

Учения се планират и провеждат за подобряване на взаимодействието и координацията на съставните части на единната спасителна система и органите на изпълнителната власт за реагиране при бедствия. Тренировките и ученията се провеждат по заповед на министъра на вътрешните работи, областния управител или на кмета на общината.

Органите на централната, изпълнителна власт и съставните части на единната спасителна система разработват планове за защита при бедствия за изпълнение на задачите, произтичащи от Националния план за защита при бедствия и плановете на областно и общинско ниво. Плановете се утвърждават със заповед на съответния ръководител, след съгласуване съответно с председателя на СНРБ към МС, ОСНРБ или ОбСНРБ.

Юридически лица и еднолични търговци, собственици и ползватели, осъществяващи дейност в обекти, представляващи строежи по чл. 137, ал. 1, т. 1, буква "г" или "д" от Закона за устройство на територията (Приложение № 20), която представлява опасност за възникване на бедствие:

- разработват авариен план на обекта, в който е описано времето за готовност за реагиране на структурите и лицата от обекта за изпълнение на предвидените мерки;
- организират провеждането на тренировки по изпълнение на аварийния план най-малко веднъж годишно;

➢ изграждат и поддържат локални системи за оповестяване за осигуряване на ранно предупреждение на персонала, компетентните органи и населението;

➢ създават, подготвят и поддържат в готовност силите и средствата от обекта и средства за защита на работещите на територията на обекта;

➢ провеждат обучение на работещите за защита при бедствия.

Юридическите лица и едноличните търговци, осъществяващи дейност в сгради за обществено обслужване, представляващи строежи по чл. 137, ал. 1, т. 2, буква "д" от Закона за устройство на територията, както и в лечебни заведения за болнична помощ, училища и детски градини, независимо от тяхната категория по чл. 137 от Закона за устройство на територията (Приложение № 20):

➢ изготвят план за защита при бедствия на пребиваващите, който съдържа времето за готовност за реагиране на лицата от обекта за изпълнение на предвидените мерки;

➢ организират провеждането на тренировки за изпълнение на плана най-малко веднъж годишно;

➢ провеждат обучение на персонала за защита при бедствия.

1.2.6. Дейности свързани с готовността (Таблица 18).

Дейностите свързани с готовността за справяне с бедствия, включват планиране, обучение, тренировки на съставните части на ЕСС и населението.

Таблица 18

Дейности, които са предвидени за изпълнение	Отговорни структури за изпълнението на всяка от дейностите (водещи и подпомагащи)	Времевата рамка за изпълнение на всяка от дейностите
1. Планиране:		
1.1. Общински ПЗБ	Общински СНРБ	3 години от влизане в сила на ЗИДЗЗБ
1.2. ПЗБ за изпълнение на задачите, произтичащи от НПЗБ и плановете на областно и общинско ниво.	Териториалните звена на централната администрация на изпълнителната власт и съставните части на ЕСС	След разработване на плановете на областно и общинско ниво.
1.3. Планове за защита при бедствия на пребиваващи в обекти	ЮЛ и ЕТ, осъществяващи дейност в сгради и съоръжения за обществено обслужване с капацитет над 1000 места за посетители, както и в лечебни заведения за болнична помощ, училища и детски градини.	Постоянна
1.4. Аварийни планове на обекти	ЮЛ и ЕТ, собственици и ползватели, осъществяващи дейност в обекти, която представлява опасност за възникване на бедствие.	Постоянна
2. Обучение		
2.1. Обучение на органите на изпълнителната власт и другите държавни органи	Ръководителите организират обучение на служителите от подчинените им звена, служби и други оперативни структури за изпълнение на дейности по защитата.	Съгласно планове и програми
2.2. Обучение на населението за защита при бедствия	Организира се от кметовете на общините чрез предоставяне на информация по подходящ начин.	Ежегодно

	Органите на изпълнителната власт в рамките на своята компетентност подпомагат обучението чрез поддържане на информация на интернет страницата си за намаляване на риска от бедствия и за начините на поведение и за защитните мерки.	
2.2.1. Обучение в системата на предучили-щното и училищното образование за защита при бедствия	Водеща - РУО Подпомагащи – РДПБЗН, БЧК, ….? (Органите на изпълнителната власт в рамките на своята компетентност подпомагат обучението чрез поддържане на информация на интернет страницата си за намаляване на риска от бедствия и за начините на поведение и за защитните мерки).	Съгласно учебните програми
3. Тренировки		
3.1. Тренировки и учения на щаба за изпълнение на задачите на ОбПЗБ	Провеждат по заповед на кмета на общината.	Най-малко веднъж годишно
3.2. Тренировки и учения за изпълнение на задачите от плановете на териториалните звена на изпълнителната власт и съставните части на ЕСС	Териториалните звена на изпълнителната власт и съставните части на ЕСС	Съгласно плановете на съответните структури
3.3. Тренировки по изпълнение на аварийни планове на обекти	ЮЛ и ЕТ, собственици и ползватели, осъществяващи дейност в обекти, която представлява опасност за възникване на бедствие.	Най-малко веднъж годишно
3.4. Тренировки по изпълнение на планове за защита при бедствия на пребиваващи в обекти	ЮЛ и ЕТ, осъществяващи дейност в сгради и съоръжения за обществено обслужване с капацитет над 1000 места за посетители, както и в лечебни заведения за болнична помощ, училища и детски градини.	Най-малко веднъж годишно

Раздел V.
РЕАГИРАНЕ

1. Цел на раздел „Реагиране“ - да регламентира принципите за реагиране, приоритетите, системите, организационната рамка, функциите и задачите на съставните части на ЕСС (структурите и организациите на съответното областно/общинско ниво, партньорски организации), които ще бъдат задействани, развърнати и координирани по време на бедствие.

Съгласно §1, т. 24 от Допълнителните разпоредби към ЗЗБ, "Реагиране" са действията, които са предприети по време на или непосредствено след бедствието с цел спасяване на човешки живот, намаляване на въздействията върху здравето, осигуряване на обществената безопасност и на основните потребности на засегнатите хора.

В раздел „Реагиране“ се определят оперативните мерки, структурите на ЕСС, процесите и отговорностите при възникване на бедствие.

2. Основни компоненти на раздела

2.1. Управление при бедствия. Обявяване на бедствено положение.

Съгласно чл. 48 от ЗЗБ:

(1) (Предишен текст на чл. 48 - ДВ, бр. 53 от 2014 г.) Бедствено положение е режим, който се въвежда в зоната на бедствието от определените в закона органи, свързан с прилагането на мерки за определен период от време с цел овладяване на бедствието и провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи.

(2) (Нова - ДВ, бр. 53 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 51 от 2016 г., в сила от 05.07.2016 г.) С обявяването на бедствено положение се въвежда съответният план за защита при бедствия.

(3) (Нова - ДВ, бр. 51 от 2016 г., в сила от 05.07.2016 г.) Бедствено положение се обявява, при условие че се случва, случило се е или има опасност да се случи бедствие, свързано със:

1. загуба на човешки живот, и/или
2. увреждане на здравето на хората, и/или
3. значителни вреди на имуществото и/или икономиката, и/или
4. значителни последици за околната среда, свързани със замърсяване на почвата, водата или въздуха с химически, биологически или радиоактивни вещества и материали или с унищожаването на биологични видове.

Кметът на общината организира и ръководи защитата при бедствия на територията на общината. Създава със заповед (Приложение № 2) щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и за взаимодействие с националния и с областния щабове.

Контактите с членовете на общинския щаб за изпълнение на ОбПЗБ са посочени в организационната структура за управление при бедствие - Приложение № 3.

Общинският щаб за изпълнение на ОбПЗБ извършва следните основни дейности:

1. анализ и оценка на обстановката при бедствие;
2. предлага на кмета на общината за одобрение решения относно необходимия обем и ресурсно осигуряване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи за предотвратяване, ограничаване и ликвидиране на последствията от бедствието и за подпомагането на засегнатото население;
3. осъществява контрол по изпълнението на задачите и мерките за овладяване на бедствието;
4. информира чрез медиите населението за развитието на бедствието, за предприетите действия за неговото ограничаване и овладяване и за необходимите предпазни мерки и действия;
5. докладва на кмета на общината за хода на провежданите защитни мероприятия.

В щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия са включени представители на всички структури, участващи в реагирането. Кметът със заповед определя ръководител на операциите, който притежава необходимата експертиза и опит в зависимост от характера на бедствието (чл.65, ал.1, т. 8 ЗЗБ). Ръководителят на операциите организира и контролира изпълнението на одобрените решения на общинския щаб по чл. 65, ал. 3, от ЗЗБ, осъществява взаимодействието и координацията между частите на ЕСС, участващи в изпълнението на дейностите по чл. 19, ал. 1 ЗЗБ в района на бедствието (чл.31, ал.1 и ал. 2 ЗЗБ).

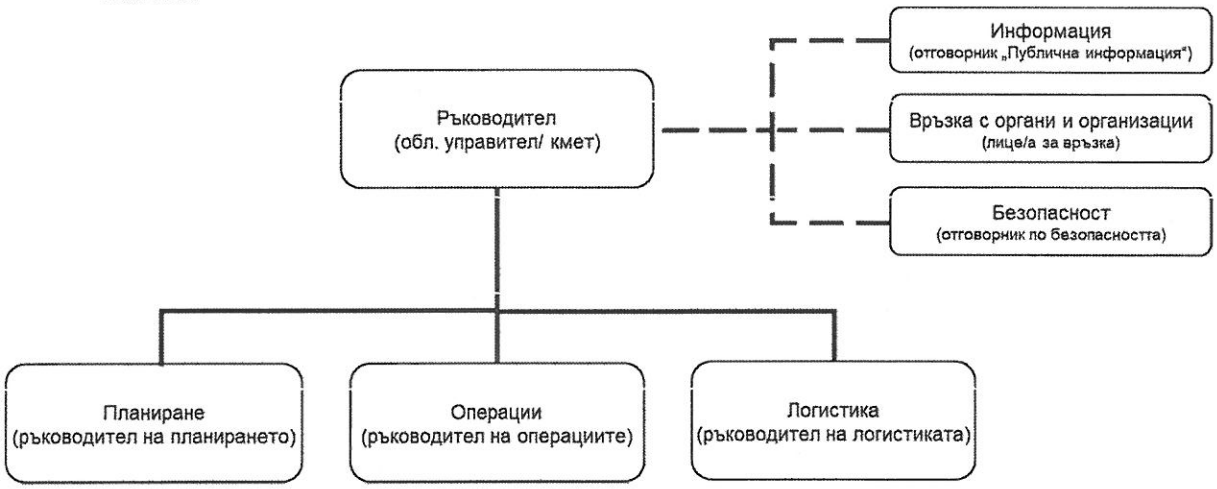
Обявяване на „бедствено положение“ от кмета за цялата или за част от територията на общината: въвежда се общинския план за защита при бедствия. Когато мащабът на бедствието надхвърля възможностите за справяне с наличните сили и средства на ЕСС на общинско ниво и са необходими допълнителни ресурси, кметът на общината може да поиска от Областния управител помощ и обявяване на „бедствено положение“ чрез Оперативния център на РДПБЗН-Враца. При въвеждане на областния план за защита при бедствия управлението преминава на областно ниво. Общинският щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия в засегнати територии продължава да изпълняват своите функции и задължения, като координацията и управлението на силите и средствата на ЕСС се осъществява на областно ниво от областния управител и щабът за изпълнение на областния план за защита при бедствия.

При обявяване на „бедствено положение“ ръководителят (кметът) възлага на членове на щаба изпълнението на определени функции (планиране, операции, логистика), като сформира

съответни секции и техни ръководители, показани на Фиг.16. Той определя и следните подпомагащи го позиции:

- отговорник за публичната информация – разглежда всички въпроси, свързани с медиите и координира разпространяването на информация до тях;
- отговорник за взаимодействието (лице/а за връзка с органи и организации) – поддържа контакт със структурите, участващи в реагирането при бедствие;
- отговорник за безопасността – следи за безопасните условия и предлага мерки за осигуряване на безопасност на персонала, включен в операциите.

Фиг.16.

2.2. Принципи за реагиране в района на действие на ОбСНРБ:

- отговорност – ясно определени отговорни институции за изпълнението на дейностите;
- ангажираност от всички институции за изпълнението на дейностите;
- реалистичност – резултатите от изпълнението на дейностите следва да са постижими с наличните ресурси;
- адекватност.

2.3. Идентифицирани в практиката проблеми при реагиране, целящи подобряване на организацията:

2.3.1. Подобряване на взаимодействието между съставните части на ЕСС:

- Повишаването на готовността, оперативната координация и капацитета за реагиране на основните съставни части на ЕСС, чрез участия в провеждането на учения, тренировки и други обучения на съставните й части и усъвършенстване на нормативната уредба;
- поддържане в готовност на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване при бедствия (НСРПО);
- Провеждане на тренировки за проверка готовността на системите за ранно предупреждение, оповестяване и информиране;
- Поддържане на актуална база данни за длъжностните лица в различните нива за управление на Единната спасителна система;
- Познаване на ПЗБ от всички участници на СНРБ и ЕСС с цел подобряване на координацията при реагиране при бедствие.

2.3.2. Подобряване на организацията за оповестяване на населението:

- доизграждане на НСРПО на населението за територията на община Бяла Слатина;

2.3.3. Повишаване на административния капацитет на съставните части на ЕСС за реагиране при бедствия.

2.3.4. Осигуряване на ключови ресурси в помощ на усилията при реагиране, като специализирана техника, специализирано оборудване, средства за комуникации.

2.3.5. Засилване на мотивацията за включване и участие в доброволното движение.

2.4. Описание на ролите, функциите и отговорностите при реагиране (Таблица 19):

Таблица 19

Рискове, съгласно таблица 20	Функции/задачи	Отговорни структури
Земетресения	Оповестяване на щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия	Деж. по Общ СС
	Неотложни мерки за намаляване на въздействието: -спиране на електроподаването, водоснабдяването и газоподаването -спиране на движението по застрашени пътни и ж.п. участъци	Р-л ЧЕЗ Н-к ВиК Н-к РУ МВР
	Спасителни операции: -издирване и изваждане на пострадали под развалини (извеждане на пострадали от трудно проходими, опасни и недостъпни места, осигуряване на въздух на затрупани хора, осветяване зоната за извършване на спасителни дейности) -гасене на пожари -устройване на проходи -оказване на първа помощ на място на пострадали и транспортирането им до лечебни заведения -осигуряване на обществения ред, регулиране на движението, отцепване на мястото за намеса	Н-к РСПБЗН Н-к РУ МВР У-л МБАЛ
	Евакуация на населението останало без подслон	Дирекция ХДИ
	Разсредоточаване на културни и материални ценности	Дирекция ХДИ, ОПЧС
	РХБЗ при инциденти и аварии с опасни вещества и материали вследствие на земетресение: -разузнаване, спасяване на пострадали, локализиране на разливи, вземане на проби, извършване на анализи и ликвидиране на аварии -извършване деконтаминация (обеззаразяване, обезвреждане) на хора, техника и оборудване	Н-к РСПБЗН Н-к РУ МВР РЗИ ОДБХ
	Ограничаване на разпространението и ликвидиране на възникнали епидемични взривове, епидемии и епизоотии от заразни и паразитни болести: - изолиране на района на епидемията/пандемията; - вземане и анализ на проби; - локализиране и ликвидиране на заразите.	РЗИ ОДБХ У-л МБАЛ
Речни наводнения и скъсване на язовирна стена	Предупреждение	Тел. 112, Деж. по Общ СС
	Получаване на информация за мястото на наводнението и има ли пострадали.	Кметове на кметства, други
	Оповестяване	
	Неотложни мерки за намаляване на въздействието: -наблюдение в районите на заливните зони -предприемане на мерки за намаляване на вредното въздействие на водите (възстановяване и надграждане на диги, ограничаване притока на вода, аварийно	Кметове кметства Н-к РСПБЗН ОПЧС

	изпускане на водохранилища и отклоняване на водни потоци). -спиране на движението по застрашени пътища и ж.п. участъци -осигуряване на обществения ред, регулиране на движението, ограничаване достъпа до залетите места.	 Н-к РУ МВР
	Спасителни операции: -извеждане на застрашеното население на безопасно място -извършване на разсредоточаване на културни и материални ценности -провеждане на операции по издирване и спасяване -оказване на първа помощ на място на пострадали и транспортирането им до лечебни заведения.	Общ. щаб Н-к РСПБЗН ОПЧС Дирекция ХДИ У-л МБАЛ
	Ограничаване на разпространението и ликвидиране на възникнали епидемични взривове, епидемии и епизоотии от заразни и паразитни болести: - изолиране на района на епидемията/пандемията; - вземане и анализ на проби; - локализиране и ликвидиране на заразите.	У-л МБАЛ РЗИ ОДБХ
Авария с източник на ЙЛ и/или авария в АЕЦ	Получаване на информация за мястото за инцидента или аварията	Тел. 112, Деж. по Общ СС
	Привеждане в готовност на силите и средствата на ЕСС.	Деж. по Общ СС Деж. по ОСС
	Оповестяване	ЕСС, СМИ
	Неотложни мерки за намаляване на въздействието: -първоначална оценка на радиационната обстановка; -определяне на зоните за сигурност и контролиран достъп на основа на резултатите от радиационния мониторинг; отцепване на мястото на инцидента и обозначаване със знаци за радиоактивно замърсяване; -дозиметричен контрол на мястото на инцидента; използване на ИСЗ; -временно извеждане или евакуация на населението при необходимост -осигуряване на подходящи места за безопасно временно съхранение на радиоактивните източници и материали до предаването им на ДП РАО -радиационен мониторинг и вземане на проби за анализ (почва, вода, храна и др.). -организиране на контролни пунктове за дозиметричен контрол и деконтаминация	 РДПБЗН

	Спасителни операции при авария с ИЙЛ съгласно сценария по точка 1.2.2.11.2 от раздел II „Профил на риска“ -извеждане на пострадали и оказване на първа помощ от зоната на замърсяване -осигуряване на обществения ред и регулиране на движението -извършване деконтаминация на хора, техника и оборудване -временно извеждане или евакуация на население	Общ. щаб Части на ЕСС
Автотранспортни катастрофи	Получаване на информация за мястото и вида на катастрофата, и за състоянието на пострадалите.	Деж. РУ МВР
	Оповестяване	Деж. по ОбСС
	Привеждане в готовност на силите и средствата на ЕСС.	Деж. по ОбСС
	Оповестяване на кмета и на щаба за координиране на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи (НАВР).	Деж. по ОбСС
	Неотложни мерки за намаляване на въздействието; -спиране на трафика по прилежащият пътен участък. -пренасочване на движението по алтернативни маршрути.	Н-к РУ МВР
	Спасителни операции : -изваждане на пострадали, осветяване зоната за извършване на спасителни дейности.	Н-к РСПБЗН
	-гасене на пожари. -оказване на първа помощ на място на пострадали и транспортирането им в лечебни заведения -регулиране на движението, отцепване на мястото за намеса	Н-к РСПБЗН У-л МБАЛ Н-к РУ МВР
Обилни снеговалежи, снежни бури и заледяване	Информация за обстановката на място	Тел. 112, Деж. по ОбСС
	Оповестяване	Деж. по ОбСС
	Привеждане в готовност на силите и средствата на ЕСС.	Деж. по ОбСС
	Оповестяване на на кмета и на щаба за изпълнение на плана за защита при бедствия	Деж. по ОбСС
	Неотложни мерки за намаляване на въздействието: -спиране на движението по затрупани пътни участъци; -организиране почистването на републиканската пътна мрежа; -организиране почистването на общинската пътна мрежа	Н-к РУ МВР Н-к РПС Кмет

	Издирване и извличане на пострадали (извеждане на пострадали от трудно проходими, опасни и недостъпни места, осигуряване на въздух на затрупани хора	Н-к РСПБЗН У-л МБАЛ
Горски пожари	Получаване на информация за мястото и развитието на пожара	Тел. 112, Деж. по ОбСС Деж. РСПБЗН
	Привеждане в готовност на силите и средствата на ЕСС.	Деж. по ОбСС
	Оповестяване	Деж. по ОбСС
	Неотложни мерки за намаляване на въздействието: -ограничаване на електроподаването и газоподаването в газопреносната мрежа в района на пожара. -спиране на движението по застрашени пътища и ж.п. участъци в района на пожара	Р-л ЧЕЗ Н-к РУМВР
	Пожарогасителни и спасителни операции: -издирване и извеждане на пострадали или на застрашени хора -оказване на първа помощ на място на пострадали и транспортирането им до лечебни заведения; - осигуряване на обществения ред, регулиране на движението, отцепване на мястото за намеса; -пожарогасене	Н-к РСПБЗН У-л МБАЛ Н-к РУМВР Н-к РСПБЗН
	Евакуация на населението	Общ. щаб
	Разсредоточаване на културни и материални ценности	Общ. щаб
Промишлени аварии свързани с отделяне на опасни вещества	Получаване на информация за мястото, мащаба на инцидента, вида замърсяване, жертви и застрашено население	РДПБЗН, ОДМВР
	Оповестяване	РДПБЗН
	Неотложни мерки за намаляване на въздействието: -отцепване на мястото на инцидента, определяне на зоните на безопасност и евакуация или временно извеждане на застрашено население при необходимост; -мониторинг на концентрацията на опасни вещества в атмосферния въздух и вземане на проби за анализ (почва, вода) опасните вещества -спиране на движението по застрашени пътища и ж.п. участъци. Установяване на пътищата за обхождане и/или евакуация -ограничаване на въздействието чрез засипване на разлива с инертни материали на границата на зоните и ограничаване попадането на опасни вещества във водоизточници -обезопасяване чрез събиране, преливане в подходящи съдове на съответните опасни материали.	РДПБЗН, ОДМВР РЗИ, РИОСВ ОДМВР, ОПУ, НКЖИ РДПБЗН, РЗИ, РИОСВ РДПБЗН,РЗИ, РИОСВ
	Спасителни операции: -извеждане на пострадали от зоната на замърсяване	РДПБЗН

	-гасене на пожари	РДПБЗН
	-осигуряване на обществения ред и регулиране на движението	ОДМВР
	-извършване деконтаминация на хора, техника и оборудване	РДПБЗН, РЗИ
	-евакуация на засегнатото население	РДПБЗН, ДФ, ОА, кмета на общината

Описанието на ролите, функциите и отговорностите при реагиране е направено въз основа на СОП по чл.29, ал. 2, т. 2 от ЗЗБ (Приложение № 5).

Рисковете свлачища, високи температури, продължителни суши, градушки и пожари в земеделски земи по Таблица - Приложение № 18 се случват като отделни инциденти на териториите на общината и се реагира в съответствие с процедурите/правилата за действие на съответната институция.

Ограничаване на разпространението и ликвидиране на възникнали епидемии и епизоотии се извършва съгласно плановете на РЗИ-Враца и ОДБХ-Враца. Приложение № 22

2.5. Средства и ресурси, необходими за изпълнение на дейностите:

За изпълнение на задачите за ликвидиране на последствията от бедствия се използват ресурсите посочени в Приложение № 4

2.6. Ред за наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване.

2.6.1. Наблюдението се основава на:

- информация и данни, предоставени от физически лица, организации и институции;
- информация и данни от системи за мониторинг на метеорологични, хидрологични, сеизмологични, химически, биологични, радиологични, ядрени, екологични и други обекти и явления;
- информация и данни, получени в центровете на Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112;
- хидрометеорологична прогностична информация за опасни явления от Националния институт по метеорология и хидрология.

2.6.2. Ранното предупреждение изисква:

- осъществяване на наблюдение за наличието на признаци за предстоящо бедствие;
- анализ на данните от наблюдението;
- вземане на решение от страна на компетентните органи;
- разпространение на предупредителна информация за предстоящо бедствие;
- предприемане на подходящи действия.

Ранното предупреждение се извършва по разпореждане областния управител, на кметовете на общини, на кметовете на населени места, на кметските наместници или на упълномощени от тях служители.

Раздел VI.
ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПОДПОМАГАНЕ

1. Цел на раздела – да се определят мерките, включително ролите, отговорностите, структурите и дейностите, които могат да бъдат изпълнени в помощ на общността за възстановяване от бедствия.

2. Основни компоненти.

2.1. Оценки на първоначалните нужди и щетите:

- подслоняване/ настаняване;
- състояние на общността – включващо както степента на персоналните загуби на собственост, така и нивото на прекъсване на социалните функции;
- инфраструктура – услуги като електричество, вода, транспорт и др.
- здравеопазване;
- поражения за икономиката – прекъсване на нормалната стопанска дейност;
- околна среда – оценка на безопасността и статуса.

Оценката се извършва на база събраната информация от ръководителя на операциите в процеса на реагирането, ОЦ на РДПБЗН, членовете на щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия, проверени сигнали от населението на ЕЕНСП 112, комисии за оценка на щетите и др.

Организирането и координирането на дейността се осъществява от ресорния заместник-кмет, подпомаган от група от представители на общинска администрация, РСПБЗН, РУМВР.

2.2. Организация на дейностите по възстановяване и подпомагане.

Съгласно чл. 55 от ЗЗБ подпомагането и възстановяването при бедствие включва предоставянето на неотложна и възстановителна помощ на пострадалите (засегнатите) лица и извършване на неотложни възстановителни работи след бедствие.

Неотложната помощ се организира, осигурява и предоставя от кмета на общината и включва: изхранване и временно настаняване на пострадалите (засегнатите) лица и животни; раздаване на облекло и битово имущество на пострадалите (засегнатите) лица.

Определянето на места за настаняване на пострадалите (засегнатите) лица и неотложната помощ се извършва съгласно общинския план за защита при бедствия.

При необходимост и по заявки/искания на кмета на общината, чрез областния управител, се предоставят фургони за живеене, сглобяеми къщи или палатки от централните и териториалните органи на изпълнителната власт, юридически и физически лица.

Възстановителната помощ се предоставя на физически лица при необходимост от основен ремонт на жилищата им, засегнати от бедствие, ако лицата отговарят на критерии, определени в правилника по чл. 54, ал. 6 от ЗЗБ, наличието на които се установява въз основа на анкета, извършена от органите на Агенцията за социално подпомагане. Възстановителната помощ се предоставя при условия и по ред, определени с правилника по чл. 54, ал. 6 от ЗЗБ, и не може да превишава стойността на данъчната оценка на жилището.

Възстановителната помощ се предоставя за:

- частичното възстановяване и/или частичната замяна на конструктивни елементи на строежа, както и за строително-монтажни работи, с които първоначално изпълнени, но увредени конструкции и конструктивни елементи, се заменят с други видове или се извършват нови видове работи, с които се възстановява експлоатационната им годност, след издаване на разрешение за строеж;
- премахване на строежи, за които е издадена заповед от кмета на общината съгласно чл. 195, ал. 6 ЗУТ, които поради природно явление с геоложки или хидрометеорологичен произход са станали опасни за здравето и живота на гражданите, негодни са за използване, застрашени са от самосрутване и не могат да се поправят или заздравят.

Предоставянето на възстановителна помощ на пострадали (засегнати) от бедствието лица се организира от кмета на общината в съответствие с изискването на ЗЗБ и общинския план за защита при бедствия.

Неотложните възстановителни работи след бедствие за обектите, общинска собственост, се организират от кмета на общината, съгласно общинския план за защита при бедствия, а за обектите, държавна собственост – от областния управител и териториалните структури на министерства и ведомства.

Щабът за изпълнение на общинския план за защита при бедствия на база направената оценка на щетите от групата по т. 2.1 от раздела предлага решения за възстановяване на жизнено важни услуги за населението.

Приемането и обобщаването на заявките/исканията от кмета на общината за външно подпомагане по реагирането и възстановяването се координират от директора на дирекция „АПОФУС" в областна администрация, подпомаган от група от представители на областна администрация, БЧК и ОДСП.

Заявките се приемат чрез деловодството на областна администрация; факс - на заместник областните управители и дежурен по ОСС; електронната поща.

Заявките/исканията за външно подпомагане на областта по реагирането и възстановяването се изготвят от същата група и се изпращат до МКВПМС .

Организирането и съхранението на дарения и помощи се извършва от областната структура на БЧК. Разпределението, раздаването и отчитане на дарения и помощи се организира и ръководи от директора на дирекция „АПОФУС", подпомаган от работна група " в областна администрация, подпомаган от група от представители на областна администрация, БЧК и ОДСП.

2.3. Функции и отговорности при възстановяване и подпомагане

Табл. 20

Функции/задачи	Отговорни структури
Настаняване на население, останало без подслон в резервен сграден фонд	Кметът на общината
Осигуряване на палатки, фургони и сглобяеми къщи за останалите без подслон.	БЧК, Кметът на общината
Осигуряване на сграден фонд за държавни структури, включително за щабове за изпълнение на съответния план за защита при бедствия.	Кметът на общината
Осигуряване на продукти от първа необходимост, лекарства и осигуряване на питейна вода	Кметът на общината, РЗИ, БЧК, ОДСП
Осигуряване на резервно водоснабдяване.	ВиК, Кметът на общината
Отстраняване на аварии по преноса и снабдяването с ел. енергия, природен газ и горива.	ЧЕЗ, ВиК, Кметът на общината
Отстраняване на аварии по комунално-битовите мрежи.	Кметът на общината
Определяне степента на разрушения на сградите и съоръженията и укрепване или разрушаване на повредени сгради	Кметът на общината, ръководители на институции и ЮЛ
Възстановяване на пътна инфраструктура	ОПУ, Кметът на общината
Разчистване на пътища и извличане на аварирала техника.	ОПУ, РДПБЗН, Кметът на общината, ЮЛ съгласно сключените споразумения
Временно възстановяване на повредени мостове.	ОПУ, Кметът на общината, ЮЛ съгласно сключените споразумения
Раздаване на помощи на пострадалото население.	БЧК, Кметът на общината, ОДСП
Оказване на психологична помощ и психосоциална подкрепа на пострадалите и на спасителните екипи.	БЧК, ОДМВР

Описанието на ролите, функциите и отговорностите при възстановяване и подпомагане е направено въз основа на СОП по чл.29, ал. 2, т.2 от ЗЗБ (Приложение № 5).

2.4. Финансово осигуряване.

- бюджетите на министерствата и ведомствата;
- общинския бюджет;
- търговските дружества и едноличните търговци - за обектите им;
- структурните фондове на Европейския съюз.

Раздел VII.
МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

1. Цел и основни компоненти на раздел „Мониторинг и оценка“.

1.1. **Цел** - да осигури основа за наблюдение и оценка на ОбПЗБ и дейностите по неговото изпълнение.

1.2. Основни компоненти на раздела:

1.2.1. Принципи и критерии за мониторинг и оценка на ОбПЗБ;

Мониторингът и оценката са стандартни части от всички ефективни политики или процеси за управление на риска. Същите осигуряват „обратна връзка“ в рамките на тези процеси, позволяващи сравнение между действителните и желаните състояния. Това дава възможност за текущ анализ, с цел подобряване на резултатите и усъвършенстване на решенията и изпълняване на процесите.

Оценката може да се извърши по време на прегледа на плана, също така може да се извърши в ключови етапи като средство за оценка на напредъка към целта. Като добра практика е извършването на периодичен преглед не само на напредъка, но също така и на актуалността и приложимостта на всеки един раздел от ОбПЗБ.

1.2.2. Процеса за мониторинг и оценка на ОбПЗБ за изпълнението на функциите, дейностите и задачите, възложени с него.

При оценяването дали ОбПЗБ е адекватен, следва да се преценява дали същият:

- е точен;
- е практически приложим;
- обхваща всички необходими функции;
- осигурява необходимата координация между организациите и институциите включени в ОбПЗБ.

Точността се оценява чрез проверка дали:

- съществуват съответстващи, пълни и актуални приложения в ОбПЗБ;
- връзките към организациите и определените функции и ресурси са пълни и актуални;
- структурирането на частите на ЕСС и щаба за изпълнение на ОбПЗБ съответстват на тяхното описание в ОбПЗБ.

Практическата приложимост се оценява като се вземе предвид дали:

- местните власти и партньорски организации включени в ОбПЗБ са в състояние да осъществят определените им функции, описани в плана;
- организациите представени в ОбСНРБ и съставните части на ЕСС на местно ниво разполагат с необходимите ресурси, за да бъдат в състояние да изпълняват техните функциите описани в ОбПЗБ.

Обхватът се оценява чрез:

- проверка за наличието на опасности, които не са разгледани в ОбПЗБ;
- разглеждане на механизмите за въздействие чрез превенция, готовност, реагиране и възстановяване по отношение на разгледаните рискове;
- оценка на адекватността на съществуващите връзки между ОбПЗБ и плановете на участващите организации и институции.

Координацията се оценява като се вземе предвид дали:

- ролите и отговорностите са ясно дефинирани;
- описанието на това как институциите ще работят заедно в случай на бедствие е недвусмислено;
- функциите в ОбПЗБ са ясно описани;
- целите и задачите на ОбПЗБ са в съответствие с целите и задачите на НСНРБ;
- заложените мерки в ОбПЗБ са в съответствие с тези в Националния план за защита при бедствия.

1.2.3. Процес за актуализация и преразглеждане на ОбПЗБ, включително за поддържане на актуални процедури и списъци с ресурси.

Актуализация и преразглеждане на плана се извършва по реда описан в т. 6 от Раздел I.

Актуализации на плана задължително се правят при организационни промени или промени в процедурите, както и при други събития, които оказват въздействие по изпълнението на плана и процедурите. ОбПЗБ може да се преразглежда по всяко време от ОбСНРБ, като може да бъде изменен, допълнен, отменен или заменен по реда на ЗЗБ.

За поддържане актуалността на ОбПЗБ, включително и на списъците на ресурсите, периодичността за преразглеждане и актуализиране на плана и начина за осъществяване на координацията, отговаря заместник-кмет ОСБА.